

NAUJIENOS

Library of Congress Gr. Periodical Division Washington, D. C. 20540

SŪ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Birželio-June 5 d., 1975 m.

Kaina 15c

131

EGIPTO SADATAS ATIDARO SUEZO KANALĄ

BRITŲ DILEMA: SU RINKA AR BE JOS?

LONDONAS. — Šiandien Britanijoje vyks istorinis balsavimas, kuris nuspręs Britanijos ryšius su Europos Bendrąja Rinka. Visų trijų pagrindinių partijų vadai ir beveik visa spauda agitavo už ryšius su Rinka, tačiau daug įtakingų darbo partijos veikėjų agitavo prieš. Europos Bendroji Rinka, formaliai vadinama E. E. C. (European Economic Community) buvo įsteigta Romos sutartimi 1957 m. Pradžioje Rinkoje buvo šešios valstybės: Belgija, Danija, Liuksemburgas, Olandija, Prancūzija ir V. Vokietija. Nuo 1973 m. sausio 1 d. į Rinką įsijungė Britanija, Airija ir Danija.

Rinka buvo įsteigta panaikinti neapraktišką ekonominį Europos tautų nacionalizmą ir konkurenciją. Buvo sudaryta miltų unija, susitarta dėl atskirų valstybių kainų subsidijų, šiuo metu Rinkai priklauso 255 mil. gyventojų. Šitaip susiblokavusios Europos valstybės geriau sugeba atlaikyti supergalybių: Amerikos ir Sovietų Sąjungos spaudimą. Nors Rinkos viduje būna daug klausimų, sukeliančių ginčus, kalbama apie bendros valiutos įvedimą ir, pagaliau, apie politinę visų narių uniją, federaciją.

Britanija pradėjo apie Rinką galvoti konservatorių vado premjero Haroldo Macmillano laikais, 1957 metais, tačiau Prancūzija užblokavo Britanijos priėmimą. Mirus prezidentui De Gaulle, premjerui Edwardui Heathui pavyko įvesti Britaniją į rinkos eiles 1973 m. Dabartinis premjeras Wilsonas buvo nusistatęs prieš rinką nuo 1964 iki 1970 m., kada jis vadovavo vyriausybei, tačiau sugrįžęs pernai į valdžią, jis jau rado Britaniją Rinkos nare ir tik išsiderėjo geresnes jos priklausomo sąlygas.

Britanijai Rinkos klausimas nėra svarbus vien ekonominiame srityje. Šiandien ji išspręs savo istorinės slinkties klausimą. Jos pasenusi pramonė, jos išlepti ir nedrausmingi darbininkai vargiai sugebėtų išlaikyti atskirai nuo Rinkos tarp ekonominių galybių kaip Amerika, Japonija ar Rinkos valstybės. Jai sunku būtų privilioti investavimo kapitalą, nes ir dabar pastebėta, kad net britų ekonominės bendrovės mieliau investuoja savo kapitalą kitose Rinkos valstybėse, negu Britanijoje.

Oksfordo un-to literatūros istorikas prof. Rowse neseniai pasakė, kad "Britanija eina į kanalizacijos vamzdį ir niekas to negali sustabdyti. Nuo viršaus iki apačios britų visuomenėje niekas nenori dirbti. Bendruomenė yra persenusi, nešvari, be jokio pasididžiavimo savimi, tikra gėda Anglijos praeičiai".

Amerika neremia P. Afrikos sankcijų

NEW YORKAS. — Amerikos ambasadorius Jungtinėse Tautose paskelbė, kad Amerika nepretaria sankcijoms Pietų Afrikai už tai, kad ji nepaleidžia Pietvakarių Afrikos teritorijos kontrolės. Ambasadorius Scali nurodė, kad sankcijos taikomos tik už taikos pažeidimus. Pietų Afrika neatsisako duoti nepriklausomybę Nabimijai, kaip afrikiečiai vadina Pietvakarių Afriką, buvusią Vokietijos koloniją, nuo 1920 m. valdomą P. Afrikos. Ji

IŠ VISO PASAULIO

FORT CHAFFEE. — Pereinamoje vietnamečių pabėgėlių stovykloje Arkansase atsirado 199 vietnamečiai, kurie nori grįžti namo į P. Vietnamą. Daudelis pabėgėlių bijo išeiti iš stovyklos ir pradėti naują gyvenimą.

HOUSTONAS. — Prisiekiusiųjų komisija teisme kaltu pripažino 30 metų tėvą Ronald Clark O'Brien, kuris, pasirūpinęs dideliu draudimu savo vaikams, bandė juos nuuodijoti saldinais, sumaišytais su Cyanido nuodais. Jis tai padarė Halloween naktį, nustumdamas įtarimą ant kitų. Jo 8 metų sūnus mirė. Duktė ir du sveltini vaikai, nesuvalgę nuodingų saldainių, liko gyvi.

MASKVA. — Prie Intouristo viešbučio Maskvoje trumpai demonstravo Sofija Belocerkovskaja su dviem mažais vaikais. Jos vyras išleistas į Izraelį prieš 2 metus, o ji tebelaukia vizos. Slapta milicija moterį greit nusišėdė.

BUENOS AIRES. — Argentinos Santarvė prieš Imperializmą paskelbė mirties sprendimą kečuriams asmenims: Argentinos karo laivyno vadui, armijos generolui ir dviem politikams. Jie busia nužudyti, jei nepabėgs iš Argentinos.

RIO DE JANEIRO. — Brazilijon pabėgęs portugalų generolas Antonio de Spinoza buvo JAV konsulate ir paprašė vizos į Ameriką.

HELSINKIS. — Ispanijos Franco įpėdinis princas Juan Carlos su žmona lankosi Helsinkyje, kur jis buvo sutiktas lyg valstybės galva.

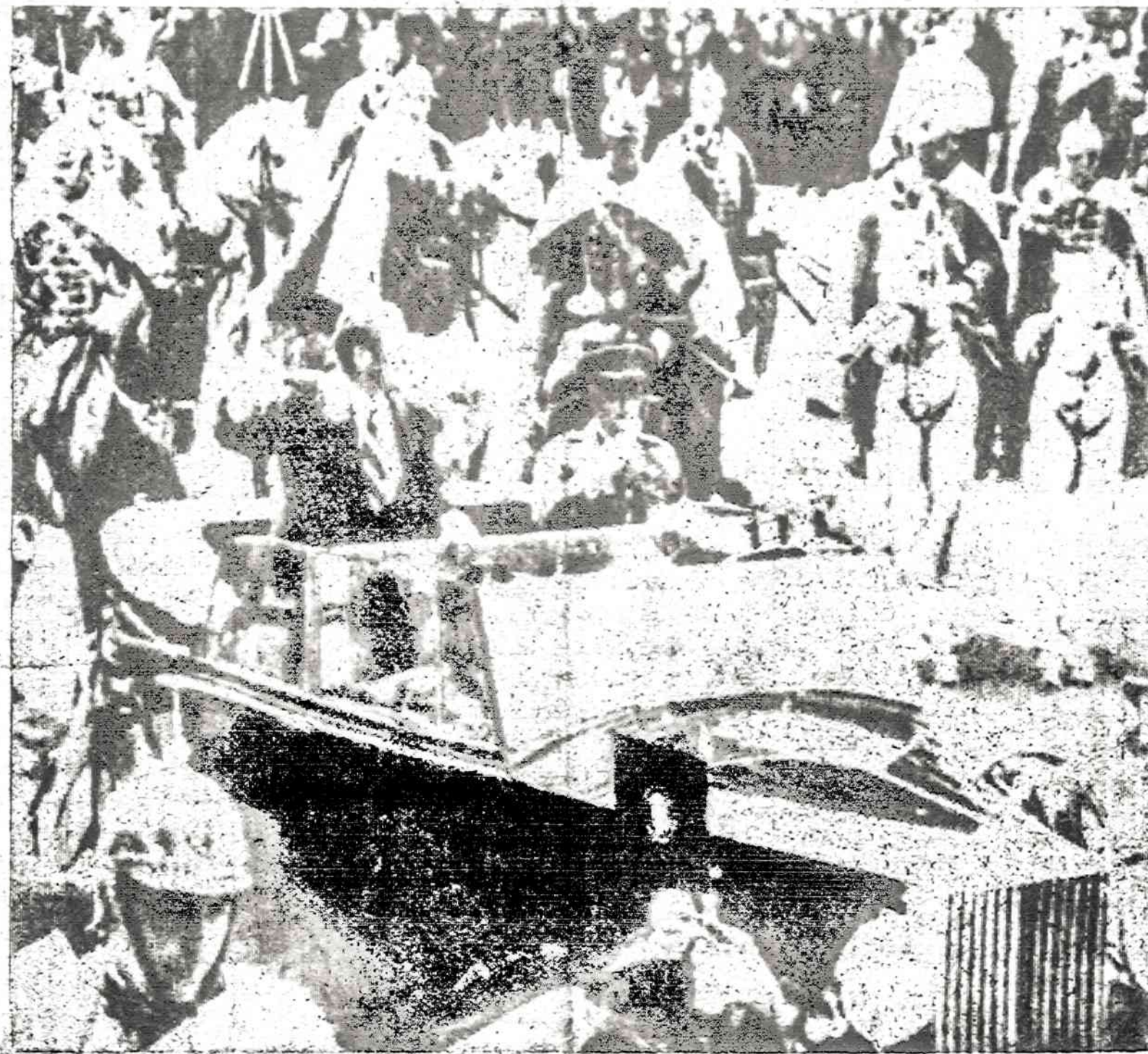
ROMA. — Popiežius Paulius antradienį laikė mišias, prisimindamas 12-tas metines nuo popiežiaus Jono XXIII-čiojo mirties. Tūkstančiai piligrimų aplankė mirusio popiežiaus kapą.

WASHINGTONAS. — Admirolas Kinnaird McKee, 45 m. paskirtas Laivyno Akademijos Annapolyje viršininku. Iki šiol jis vadovavo JAV Viduržemio jūros povandeninių laivų jėgoms.

PARYŽIUS. — Prancūzija greit pradės Ramiajame vandenyne atominių ginklų bandymus, tačiau jie bus vykdomi giliai po žeme.

siūlo praveisti Nabimijoje gyven-tojų referendumą, kad jie patys galėtų pasisakyti apie savo teritorijos ateitį.

Nors Afrikos valstybės ir reikalauja sankcijų, jos neturės pasisiekimo, nes Saugumo Taryboje šie sankcijoms nepretaria be Amerikos dar Britanija ir Prancūzija.

Ispanijos sostinėje prezidentas Fordas pasitiko tūkstančiai žmonių. Čia jis matomas limuzine su generolais ir automobilių lydeje istorinėmis uniformomis pasipuošusių raitelių gėrės sargyba.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Senatas baigė debatus apie užsienio politiką ir karinį biudžetą. Sen. Kennedy, sen. Symington ir kiti ragino sumažinti gynybos lėšas 1.2 mil. dol. Prezidentas Fordas parašė laiškus visiems senatoriams, ragindamas nemažinti lėšų gynybai. Jis vakar pasakė kalbą West Point karo akademijos kariūnoms, kuriems pradinėjo, kad Amerika turi būti stipriausia, jei nori taikos.

Daniel Moynihan, skiriamas ambasadoriumi Jungtinėse Tautose, pareiškė, kad Amerika turi išpėti Jungtines Tautas, kad ji pasitrauks iš organizacijos ir nutrauks jai duodamas lėšas, jei Asamblėja išmestų Izraelį iš JT.

Etiopijoje vyksta kovos tarp valdžios kariuomenės ir sultono Ali Mirrah šalininkų. Kariniai lėktuvai bombardavo sultono valdomą miestą Assaitą. Britų radijas skelbia, kad Etiopijoje dėl sausros badauja tūkstančiai žmonių.

Iš Saigono atėjo žinia, kad 8 amerikiečiai, patekę komunistams kovo mėn. centrinėse aukštesnėse, yra sveiki. Amerikiečiai yra penki misijonieriai ir pora misijonierių su mažamete dukterim, bet, stovykloje komunistai laiko amerikiečių studentą, JAV diplomata, du kanadiečius, vien australą ir filipinietį. Visi laukia, kada komunistai juos paleis iš Pietų Vietnamo.

Šiaurinėje Airijoje pirmadienio naktį buvo nušauti trys protestantai, vienas jų Ulsterio Gynybos pulko narys. Spėjama, kad tai radikalų katalikų keršto veiksmas, nes paskutiniu metu žuvo keli katalikai.

Rodezijos riaušės

SALISBURIS. — Rodezijos policija nušovė 11 juodųjų, kai kilo riaušės juodųjų apgyventuose priemiesčiuose. Dvi juodųjų grupės susimūšė nacionalistų suvažiavime. Vienas vadas buvo iš sąjės išmestas pro langą ir jo šalininkai pradėjo kovą mekalo lazdomis ir plytomis. Teko įsikšti baltųjų policijai.

Negrai laktė po gatves plėdami krautuves, daužydami lankais ir reikalaujanti Zimbabvei nepriklausomybės. Juodieji Rodeziją vadina Zimbabve.

Šeštadienį 12 val dieną, Cikagoje įvyks kunigo dr. Carl McIntyre "Save America" mitingas. Michigano ir Monroe gatvių kampe kalbas pasakys neseniai iš Kambodijos ir P. Vietnamo pabėgę komunistų priešai. Kalbės Tautinės Kinijos ir Pietų Korėjos atstovai.

Irano imperatorienė Farah parodė naują muziejų savo viešniai, princui Sofijai, Ispanijos soste įpėdinio, princas Juan Carlos žmonai, kairėje.

Reikalauja JAV paramos Hanojui

WASHINGTONAS. — Šiaurės Vietnamo premjeras Pham Van Dong pareiškė savo kalboje, kad S. Vietnamas sutiktų užmezgti diplomatinius ryšius su Amerika, jei Washingtonas rimtai vykdėtų savo 1973 m. padarytus pažadus duoti Hanojui ekonominę paramą.

Šiaurės Vietnamo premjero kalba Washingtono priimta skeptiškai. Premjeras tiesiog reikalauja, kad Amerika prisidėtų prie "žaidžų gydymo, kurias sukėlė kriminalinis JAV agresijos karas abiejose Vietnamo srityse".

Pats Hanojus sulaužė Paryžiaus susitarimą ir pavergė Pietų Vietnamą, tačiau jis reikalauja, kad Amerika laikytųsi to susitarimo ir šelpėtų agresorių.

KANALO ATIDARYMAS SUMAŽINA VIDURINIŲ RYTŲ ĮTEMPIMUS

KAIRAS. — Šiandien po daug metų pertraukos Egipto prezidentas atidarys Suez kanalą tarptautinei laivinkystei. Prezidentas bus laive, kuris praplauks kanalą ar tik jo dalį. Šis gestas laikomas Egipto taikingų intencijų demonstracija. Egipto valdžia neatidarytų kanalo ir neatstatytų prie jo stovinčių miestų, jei ruošytųsi naujam karui prieš Izraelį. Šiandien Egipto valdžios pareigūnai iškilmingai prakas pirmą kastuvą žemės naujai planuojamo tunelio po Suez kanalą statyboje.

Siekia kontroliuoti atomo reaktoriams

WASHINGTONAS. — Amerikos spaudimas privedė V. Vokietiją pažadėti, kad ji reikalaus iš Brazilijos naudoti perkamą iš V. Vokietijos branduolinės energijos reaktorių ir urano praturtinimo įrengimus tik taikingsiems tikslams. Vokiečiai išsiryšino iš brazilų ir įvairių kontrolės bei inspekcijos taisyklių.

Žinia, kad Brazilija perka iš V. Vokietijos atominius įrengimus, o Libija gauna juos iš Sovietų Sąjungos, sukėlė nerimą Amerikos kongrese ir visame pasaulyje, nes tie pirkiniai rodo, kad atominė paslaptis pasaulio valstybių tarpe plinta, nežiūrint 1970 m. tarptautinės sutarties, kuri draudžia atominių ginklų platinimą. V. Vokietija pasirašė šią sutartį ir ją ratifikavo, tačiau Brazilija jos nepasirašė.

Washingtono sluogsniai atidengė, kad Brazilija ir Libija kreipėsi į JAV, prašydamos paduoti banduolinių reaktorių, atsakius, abi valstybės susiraukė kitus perdavėjus.

Tailandija išstems Laoso generolą

BANGKOKAS. — Tailandijos valdžia, bijodama kaimyninių komunistinių valdžių Vietname ir Kambodijoje paskelbė, kad ji išstems generolą Vang Pao, kuris Laoso civilinio karo metu vadovavo iš Meo kalniečių genčių sudarytai kariuomenei. Laose pradėjus įsitvirtinti komunistams, gen. Vang pabėgo į Tailandiją, kur jį atsekė apie 2,000 suaugusių Meo genties vyrų ir 6,000 šeimų.

Tailandija paskelbė nebeįsiantį daugiau iš kaimyninių kraštų bėgančių vadovaujančių asmenų. Tailandija neįleidžia apie 50,000 Meo genties žmonių, susirinkusių Laose prie Tailandijos sienos. Įvyko net susišaudymų, kuriuose Tailandijos pasienio policija nušovė Meo genties pabėgėlių, kurie nori susijungti su savo vadu gen. Vang Pao, kuris, sakoma, planuoja išvažiuoti į Ameriką.

HONG KONGAS. — Indijos Guru Maharaj Ji, 17 metų Dieviškosios Šviesos Misijos Tobulas Meisteris su žmona ir dviem mėnesių dukterim atvyko į Hong Kongą. Jo motina ir vyresnis brolis bandė paveržti iš jo šios sektos vado vietą, nes jis Amerikoje turi nemažą būrį pasekėjų ir jau tapo turtingas vyras.

Suez kanalas yra 103 mylių ilgio, jis jungia Viduržemio ir Raudonąją jūras. Dėl šio kanalo yra buvę daug ginčų ir konfliktų. Kanalas buvo atidarytas 1869 m. ir jį valdė prancūzų korporacija. Vėliau Britanija išpirkė iš Egipto didesnę dalį akcijų ir perėmė kanalo valdymą, kuris truko 74 metus. Egiptas kanalą nacionalizavo 1956 m. liepos 26 d. ir iki 1963 m. išmokejo akcininkams 64 mil. dol.

Kanalas buvo uždyrtas kilus Izraelio-Egipto karui 1967 m. Kanale buvo nusunkinti keli laivai, vėliau karo veiksmuose į kanalą buvo primetryta bomba, artilerijos sviedinių, ten nusunkė keli tankai, sunkvežimiai. Dabar Egiptas, Amerikos ir Britanijos specialistams padedant, kanalą išvalė ir jis vėl bus naudojamas mažesnių laivų, plaukiančių iš Europos į Aziją ar rytinę Afriką.

Atsakydamas į Egipto kanalo atidarymą, Izraelis vakar baigė atitraukti iš savo pozicijų Sinajuje raketas ir artilerijos pabūklus, tuo prisidedamas prie įtempimų sumažinimo. Karo pavojus, po šių gestų ir po Sirijos sutikimo pratesti JT paliaubų priežiūros kariuomenės mandata Golanė, kiek sumažėjo, nors abi pusės niekuo nepakeitė savo ankstyvesnių reikalavimų.

Izraelio artilerija dabar yra 20 mylių nuo kanalo, o raketos atitrauktos 32 mylios nuo kanalo. Sovietų spauda ir palestiniečių vadai Libane tvirtina, kad šis Izraelio jėgų atitraukimas yra tik propaganda, skirta Amerikos opinijai, o karinės padėties jį Sinajuje nepakeičianti. Izraelis galės per kelias minutes sugrįžti į savo senas pozicijas.

Žada duoti daugiau vandens

DAMASKAS. — Sirijos valdžia pasgelbė, kad ji paleis daugiau vandens iš Eufrato upės į Iraną. Dėl vandens kilo ginčas tarp kaimyninių Sirijos ir Irako valstybių. Sirija pastatė ant upės Taboa užtvanką, kuri paliko upėje per mažai vandens ir Irako ūkininkai pradėjo skųstis valdžiai.

Ateityje Sirija siūlo derybomis nustatyti aiškias taisykles, kaip abi tautos galėtų pasidalinti Eufrato upės vandenį.

CLLOUDY
Debesuotas, lietingas, diena 70°, naktį 65°. Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:21

Detroito naujienos

"Svyturio" jūros šaulių "Pilenai" stovyklos atidarymas

Gegužės 31 d., šeštadienio, oras buvo šaltokas. Dangus buvo padengtas pilkais plėninės spalvos debesimis. Judėti iš namų į gamtą nelabai vyliojo, bet reikalai vertė judėti. Paskelbtą stovyklos atidarymo dieną ir laiką sunku beatsausti, todėl beliko paruoštą maistą krauti į automobilį ir spausiti link "Pilenų". Arje pusę vienuolikos su Konstancija ir Justu Kirvelaičiais pasikrovė maistą, skubiai spaudėme į pikniką. Apie pusę dvyliktos pasiekėme "Pilenus". Jau radome kuopos pirm. Alfą Sūkį su pagalbininkais: V. Rinkevičių ir K. Urbšaičių bekalant garazė skylių elektros kabeliu praversti į būsimos virtuvės pastatą.

I aukuose oras buvo šaltesnis negu mieste. Net drebulys krėtė. Todėl su bičiuliu Vladu Minrė'a ir poniu nutarėme užsikurti ugnį ir pasišildyti. Pasirovėme sausų pernykščių žolį, susiradome malkų ir užkūrėme laužą, kuris mus maloniai susildė. Susirinko ir daugiau prie lauželio. Netrukus šeiminiškės: Angelė Šukienė ir Kostancija Kirvelaitienė išvirė kavos, padėdė kugelio, kotletų su kopūstais. atsirado ir stipresnės, pagerėjo ir ūpas, kai kas bandė ir daimą užtraukti.

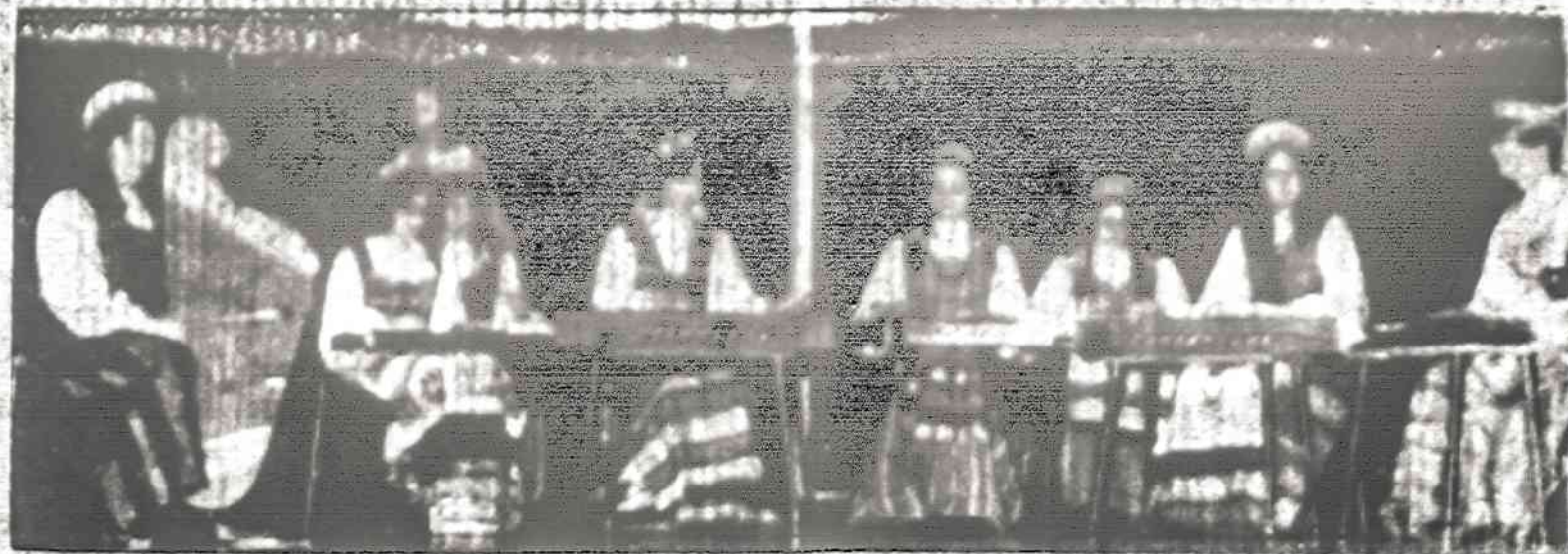
Piknikautojų prisirinko per 60.

Buvo svečių ir iš toliau. P. Atkočiūnas iš Dekster, Mich., Juozas Kinčius atsivežė patifoną, užgrojo Pupų Dėdės polką, o kai kas pabandė ir šokti. Buvo ir kitokių pajavirinių, Marytė Kinčienė su pagalbininkėmis oardavinėjo bilietukus laimingajam stalui. Fantus paaukavo: F. Leliene, A. ir S. Lungiai, V. Rinkevičius, M. Bačkaitienė, A. Šturkus ir A. Armalis. Dovanas laimėjo: K. Urbšaitis, M. Kunčė, B. Valiukėnas ir A. Telicėnienė. Dėl šalto ir lietingo oro publikos kad ir nebuvo gausu, bet, visi buvo patenkinti. Užsibaigus piknikui visi linksmi traukėme į namučius.

Taut. festivalis Farmington miesto Community centre

Ivyko gegužės 31 ir birželio 1 dienomis. Pavyko gerai. Lietuviai turėjo dailės dirbinių parodą: rankomis drožiniai, keramika, šiaudų paveikslai ir kt. Parodėlės skyrius buvo skoningai sutvarkytas. Svetimtaučiai lietuvišką skyrių mielai lankė ir apžiūrėjo eksponatus.

Didžiulėje palapinėje visų 20 tautybių, jų tarpe ir lietuvių, gamino maistą, kur buvo galima skaniai pavalyti. Meninėje programoje tarp kitų tautybių dalyvavo ir lietuviai su tautiniiais šokiais. Šoko "Šilainės" šokniai, vadovė Galina Gobienė ir St. Butkaus šaulių kanklininkės, vadovė Dana Petronienė. Lietu-

Detroito Strasio Butkaus šaulių kuopos kanklininkės, vadovaujamos kultūrinės ir šaulės Danutės Petronienės, išpildė 1975 m. balandžio 27 dieną programą kultūrinėje popietėje. K. Sragausko nuotrauka

vių skyrių suruošė Dana Jančienė su talkininkėmis.

Persitvarkė LB Detroito Apylinkės valdyba

1975 m. gegužės 22 d. specialioje valdybos posėdyje buvo pareikštas nepasitikėjimas vald. pirm. Jonui Urbonui. Šis posėdis buvo suauktas svarstyti valdybai įteiktos peticijos liečiančios pirm. J. Urbono viešą laišką, kuriame buvo užgauta daugelis šios kolonijos veikėjų ir organizacijų. Šių metų gegužės 25 d. valdybos pirm. J. Urbonas ir trys valdybos nariai — M. Stoenys, I. Sventickaitė ir M. Alkevičiūtė raštu iš valdybos pasitraukė. Likusieji valdybos nariai susirinkę posėdyje gegužės 29 d. pasiskirstė pareigomis sekančiai: Jaunūtis Gilvydis — pirm., Vacys Lelis — vicepirm. ir kultūros reikalams atstovas; Vytautas Sirgėdas — vicepirm. ir švietimo reikalams atstovas; Mindaugas Gilvydis — sekret., Gintė Damušytė jaunimo vadovė. Pasitraukusiųjų iš valdybos narių vietoje bus kooptuoti nauji nariai. Linkime J. Gilvydžiui LB Detroito skyriui sėkmingai vadovauti.

Antros LB apylinkės steigimui susirinkimas

Pirmas susirinkimas įvyko vasario 23 d. ir gautas iš LB centro leidimas steigti antrą apylinkę. Buvo susitarta ir nustatytos 2-ros apylinkės ribos, bet dėl susidariusių kitų aplinkybių, 2 apylinkės steigimas buvo laikinai atidėtas.

Iniciatoriai nori tą reikalą viešai ir kitaip apsvaistinti ir užbaigti. Šiuo reikalu birželio 1 d. Lietuvių Namuose suauktame posėdyje pirmininkaujant teisininkui Marijonui Šnapsčiui buvo nutarta susaukti visuotiną steigėjų susirinkimą liepos 27 d. Lietuvių Namuose.

Mirė Antanas Kuzma

A. Kuzma, gimęs 1904 vasario 21 d. Kudirkos Naumiestyje Lietuvoje, mirė 1975 m. gegužės 25 d. Pontiac, Mich., savo buv. Velionis palaidotas su bažnytinėmis apeigomis šv. Kryžiaus kapinėse 6-2.75 m. Atsišveikino, St. Butkaus kp. pirm. Eduardas Milkaukas, Liko nuiludimo posūnis Pranas Kass, artimi draugai bei pažįstami. A. Sukauskas

TOBULYBĖS TEORIJA

Žmogus stengiasi pažinti gamtą, jos išvaizdą ir nori perkurti taip, kaip supranta. Stengiasi išreikšti savo dvasines ir fizines pastangas kokia nors kūryba. Gamtą jis nori sukultūrinti taip, kad jam tarnautų, kad ji nebūtų žalia medžiaga, kuri keičiasi, bet kad būtų pastovus kūrinys, sintetinis objektas. Tačiau nėra lengva Motina gamtą pakeisti, sudvasinti ir arčiau priėti prie dvasinės ar medžiaginės kultūros. Bet ar dvasinė kultūra iš tikrųjų yra sintetinė? Ar yra visiškai išjungta iš gamtos elementų? Grynas protas, anot Kanto, neišjungiamas iš žmogaus prigimties, nes jis yra abstraktus ir tuo pačiu kartu realus ryšys su žmogumi ir gamta. Gamta nėra nei menas nei mokslas. Gamta tik kaip medžiaga ir priemonė kūrybai, o kūryba vyksta tarp medžiagos ir proto, kuris siekia tam tikro tobulumo, kartu ir tiesos įvairiose kūrybos formose.

Žodis "tobulybė" turi savo ribas, todėl reikia būti atsargiam, nesakyti, kad toks ir toks kūrinys yra tobulas, kuomet "tobulumas" gali būti dar tobulesnis. Gali būti geras ir geresnis daiktas arba dalykas. Fizikos ir chemijos mokslas yra senas, kaip ir menas ir galėjo būti "tobulus". Tačiau šiandien žmogus į mėnulį buvo nuskrūdes ir sugrįžęs. Kodėl anksčiau nebuvo to padaryta? Vėliau gal pralenks tuos, kurie jau savi misija etiko. Tobulumas visuomet pasiekia užpakalyje, kai pažanga eina pirmyn mokslė ir mene. Mokslas ir menas eina skirtingais keliais todėl, kad menas yra juslinis ir estetinis žmogaus dvasios elementas, o mokslas remiasi gryniais faktais, tačiau vienas kitam padeda. Kūryba yra skirtinga, nuolat keičia savo formas ir formules, priemones bei charakterį.

Tobulumas (perfection) būtu kaip variklis tobulėti, atlikti geriau, turi nebaigtinumo, nepasiekiamo tikslo sąvoką. Pav.

Petras perskaitė Jono knygą ir pastebėjo, ko knygoje trūktą. Žinoma, tai asmeniška išvada, nėra matematinė taisyklė, kai dvi trikampio linijos lyginasi trečiai. Vieno asmens balsas nenusveria dviejų balsų. Esti atvejų, kada pats autorius savo kūriniu nebina patenkintas, kai jis pasiekia geresnių rezultatų. Žmogus kovoja su savim siekdamas tam tikrų rezultatų ir nebūdamas tikras, kad jo darbas bus tobulas, nes jaučia, kad savo tikslo dar nepasiekė.

Tobulumo teorija vis dėlto yra etikos rėmuose t. y. sprendimas apie realius faktus, kaip suprantamas pats "tobulumas". Ar iš viso yra toks daiktas, kaip tobulumas? Tobulybėje negali būti klaidų. Tobulybė turi būti absoliuti tiesa. Kas vienam atrodo tobulu, kitam klaidinga, kai tą patį dalyką sprendžia keli žmonės. Universali taisyklė yra patikrinimas, kurio rezultate daromos išvados. Tobulumas nėra galutinis žodis todėl, kad gali būti geresnis daiktas ar tikslas. Pav. mūsų lietuviška kalba nuolat gerinama, taisoma, tobulinama, nežiūrint, kad susikaibame ir neblogai vertiamės. Teorinė filosofija, kaip abstraktus dalykas, nekelia absoliučios tobulybės klausimo. Net Darvinas biologijos mokslo srityje rėmėsi eksperimentais.

Yra atvejų, kurie nekelia šito klausimo. Pav. įvyko nelaimė, tai yra bendra įvykusio fakto sąvoka ir to negalima užginčyti. Galima tikėtai svarstyti, kodėl įvyko nelaimė: klaida ar kita priežastis, dėl kurios taip atsitiko. Tobulumas siejasi su žmogaus kūryba, kuri labai įvairi ir liečia kitus žmones, net visą tautą. Pav. renesansas, senovės graikių menas, iškilo dvasinės kultūros šviesoje, palyginti tobulas todėl, kad ta senoji meno kultūra pasiliko ateiščioms kartoms savo didingumo pavyzdžiu, kurio idėjų kilnumo niekas nedrįso paneigti. Mūsų laikais menas suobjekty-

bičių veislė, kuri bus nepikta, ir duos daugiau medaus. Afrikos bitės, botaniškai vadinamos "apis mellifera adansonii" medaus neša 50 nuosimčių daugiau kaip braziliskosios, o piktas jas padarė Afrikos žmonės, kurie jas apvogdavo, atimdami jų medų. Tų bičių neapykanta skriaudikams perėjo "į kraują" ir dabar jos atakuoja bet kokį žmogų be rasės skirtumo. Negana to, jos nekencia ir kitokių veislių bičių, jas be pasigailėjimo atakuodamos ir naikindamos.

Sekanciais 1957 metais, du tuzinai tų afrikiečių bičių pabėgo iš kergimo laboratorijos ir per 18 metų tiek prisiveisė, kad jau apima Pietų Amerikoje plotą beveik tokio didumo, kokios yra Jungtinės Valstybės, ir nesulaikoma plečiasi šiaurėn po maždaug 200 mylių per metus, tačiau per 11-18 metų jos jau būtų pasiekusios Pietinę Karoliną, Tenesee, Kansas, Texas ir San Francisco. Už tos linijos jos nebegalėtų plisti, nes joje prasideda šaltos žiemos, kurių afrikietės nepakelia.

Tos bitės gelia skaudžiau ir greičiau ir savo auką vejasi dešimtį kartų toliau negu naminės bitelės. Ten, kur tos "afrikonės" išžudo vietines, labai nukenčia daržų, sodų ir laukų derlius, kadangi pasėliai lieka "ne-

apdulinti", dėl to negali megsti. JAV-bėms tos agresorės pridarytų per metus daugiau kaip 7 milijonus dolerių nuostolių ir žmonės nei gyvuliai nebebūtų saugūs. Kaip jos netaupo savo "ginklų", rodo toks eksperimentas: sukretus tų piktiurų avilį, per 5 sekundes jos į ketvirtainio colio odos gabalėlį sulėido 32 gyvulus!

Siaurės Amerikai nuo invazijos apsaugoti gynybos linija kažkas panašaus į prancūzų Maginot liniją, būtų išvesta skersai siauriausią Centro Amerikos dalį, panašiai per Panamą, bet optimistai tvirtina, kad agresorės pacios išgaistų, nepajėgdamos perskristi per Meksikos dykumas.

"NAUJIENOS" K. ERVIENO L. E. T. V. I. O. DRAUGAS IR BICIUOLIS

J. AUGUSTAITAS
ANTANAS SMETONA IR JO VEILKLA
 154 psl. knyga. Kaina \$3.00

Nei vienas žmogus, nors pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis parengtos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandoms. Kas negali užėti "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$2.50 čekį arba Money Orderį, pridant 20 c. prisiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS
 1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

GEROS DOVANOS
 ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELMIEMS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00
 Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdziai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiumtus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,
 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI
 YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išėvių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbuvys, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, **SIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie džiūn Lietuva, bėgima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, **IŠEIVIO DALIA**. Atsiminimai. Išėivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsą. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai iškūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS IŠPŪDZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidus aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, **MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ**. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, **KELIONĖ Į ANAPUS GELEZINES UZDANGOS**. Autoriaus pastabumų neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos pėrašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis, **LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI**. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, **LIUBLINO UNIJOJ SUKAKTIES PARASTEJE**. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami **NAUJIENOSE**, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridant čekį ar piniginę perlaide.

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America
 Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS
 1739 So. Halsted Street Chicago, ILL 60608

AMERIKOS LIETUVIAI REIMERIO "UZATLANTĖS LAISKUOSE"

(Tęsinys)

"KOKS JCSŲ TIKSLAS"

Čia Reimeris aprašo, kaip svečiavosi pas p. Kebly ir susipažino su Detroito lietuviškų valandėlių vedėjais — p. Valatkais. K. Keblys ir jo žmona visai linkami, priimtini Reimeriui ir vaišingi — atsidėkavoje už vaišingumą Lietuvoje. To negali pasakyti apie Valatkus.

V. Reimeris teigia: "Ponas Valatka buvo šnekus, šamojingas. Bet jam, tur būt, ir liks įtartina, kodėl taip geranoriškai iš Tarybų Lietuvos tiesiam ranka kultūriniam bendradarbiavimui su išeivija, leidžiam laikraščiai ir knygos, kviečiami svečiai, ruošiami dainininkų koncertai. Valatka paklausė: koks yra jūsų propaguojamų kultūrinių ryšių tikslas?" (134 pusl.).

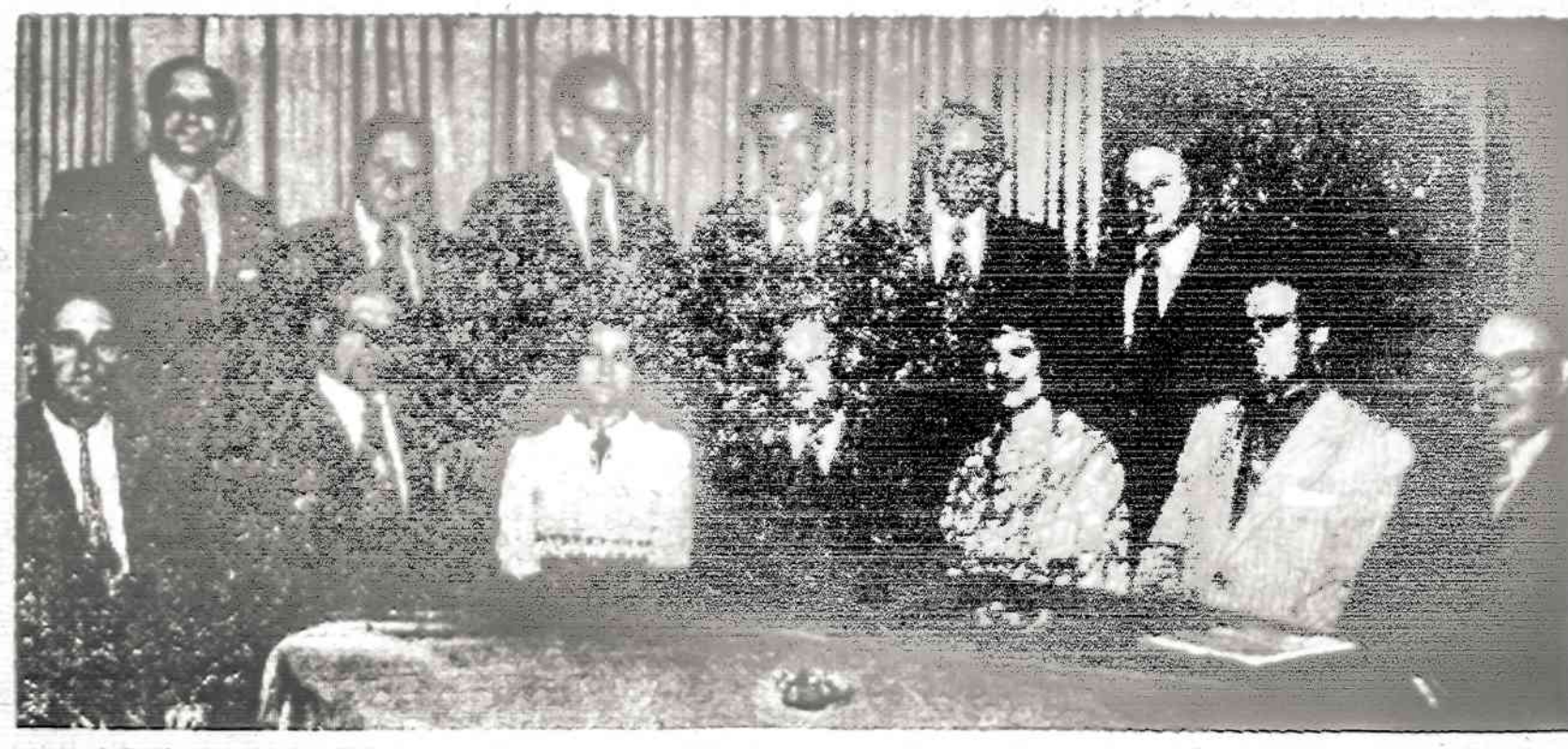
Reimeris atsako: "Tai tiesioginiu ar netiesioginiu keliu padėti mūsų išeivijai susidaryti visapusiškai teisingą šiuandienės Lietuvos vaizdą, suprastai socialistinę mūsų nacijos tikrovę." (134 pusl.).

Toliau Valatka ir klausia: "Bet jūs turite ir tikslą — skaldyti šionykštę lietuvišką visuomenę". Reimeris atsakęs, kad jūs gerai žinote, kokios

rietenos vyksta vadinamųjų išeiviškų komitetų ir tarybų aplinkoje — atseit jau nereikia skaldyti, nes jau suskilusi. Pagal Reimerį tą darbą — suskaldyma lietuvių Amerikoje atliko: Noreikos, Daunoro ir kitų koncertai, bei važinėjimas į Lietuvą ir komunistinė spauda atvertė dorų lietuvių ir komunistų pusę. Taip džiaugiasi Reimeris ir tuos, kurie talkininkauja su pavergtos Lietuvos rusų primestais pareigūnais vadina dorais lietuviams, tai reimeriškas "dorybės" supratimas.

Tik aklas ir kurčias lietuviškiems reikalams negali suprasti, kokiais reikalais iš pavergtos Lietuvos siuntinėjami į Ameriką visokie dainininkai. Jų tikslas — suskaldyti lietuvius, kelti jų tarpe neapykantą, vieni kitais nepasitikėjimą. O tie lietuvių, kurie talkino ruošti tokius koncertus, ruošė pagerbimus, sutikimus suvalkytiems komunistų agentams, atliko savo rankomis bjaurių lietuvių skaldymo darbą. Tai nesubrendusių lietuvių darbas — talkininkauti Lietuvos pavergėjui.

O tokių menininkų kaip Jonynas, lankymasis pavergtoje Lietuvoje, kuris, kaip šliužas, parpuolęs ant kelių garbi-

JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų Apygardos valdyba, išrinkta 140 atstovų konferencijoje, įvykusioje Marquette Parko lietuvių parapijos salėje. Viduryje sėdi Dr. Vladas Šimaitis, reorganizuotos Bendruomenės įstatų projekto paruošėjas. Šimaitis dešinėje sėdi Birutė Kemežaitė, Vidurio Vakarų Apygardos pirmininkė, o Dr. Šimaitis kairėje sėdi mokytoja Marija Pėteraitienė, Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės tarybos sekretorė.

no komunistų atsiekimus, laimėjimus, o komunistai trinė delnus iš džiaugsmo pasigavę politinį žioplį. Nesupranta, ko toks žmogus vargsta čia Amerikoje, juk jam ten būtų daug geriau, ir ten galėtų džiaugtis ta laime, kurią jis taip išgarbino savo kalbose pavergtoje Lietuvoje.

Reimeris nebūtų toks malonus rusų tarnas, jei jis nemeluotų, nesidangstyty nekaltu kraiste, nusimestų kaukę, kurią užmovė jam pavergėjas. Tai nekaltas avinčlis, įlindęs į Sibiro baltosios meškos kailį ir nori, mulkinimo ir melo priemonėmis, padėti išeivijai — Amerikos lietuviams susidaryti visapusiškai teisingą šiandienės Lietuvos vaizdą.

Jei pavergėjas nori, kad svetur gyvenantieji lietuvių susidarytų visapusiškai tikrą Lietuvos vaizdą, tai kodėl neleidžia jiems laisvai lankyti savo giminių, pažįstamų, buvusių kaimynų, ten drauge su jais pagyventi, išsikalbėti ir pamatytį tuos laimėjimus. Tai tik vienintelis būdas visapusiškai susidaryti Lietuvos vaizdą, o ne iš melo, propagandos, beprotiškių pasigyrimų atsiektais laimėjimais. Kodėl atvykusius lietuvius aplankyti savo gimtąjį kraštą — uždare Vilniaus viešbutyje laiko, o neleidžia lankytis, kur jie nori. Bijo parodyti tikrąjį visapusišką Lietuvos gyvenimo vaizdą, tai kam dar reikalingas tas jų melas, kad norite parodyti visapusiškai tikrą Lietuvos vaizdą.

Pagaliau p. Valatkienė išskėlė, anot Reimerio, vieną opią mintį: "Mums labai skaudu, kad Lietuvos atstovai užsienyje vadinami ne lietuviams, o rusams." Čia jau Reimeriui teko komunistinę uodegą kraipyti ir nuduoti nežinantį, kad lietuvių visokie atsiekimai garsinami jų pavergėjo vardu. Pavergėjas pasisavina sau visus lietuvių laimėjimus — puošiasi svetimomis plunksnomis, tai skaudūs faktai ir žeminą lietuvius. Kaip lietuvių, taip ir Lietuvos vardą pavergėjas stengiasi neminėti, lyg kad tai jos visai ne būtų.

Visose kultūros srityse lietuvių, latvių, estų atsiekimai visur priskiriami rusams. Net ir sporto srityje, olimpiadose, ar tarptautinėse varžybose ran-

Pavergtų Tautų komiteto pareiškimas

Mes žemiau pasirašiusių organizacijų atstovai, kalbėdami vardui milijonų Amerikos piliečių, kurių tėvai — protėviai arba jie patys yra kilę iš šiandien sovietų kontroliuojamų kraštų, kreipiamės į visus amerikiečius, į mūsų senatorius ir kongresmanus, taip pat į valdžios veiksmus, atsakingus už Amerikos užsienių politiką, taip pat į visus, kuriems prie širdies taika visame pasaulyje ir pavergtų Europos tautų likimas.

Apie 150 milijonų žmonių Rytų Europoje atimta laisvė ir nepriklausomybė. Ar tokios rūšies padėtį galima toleruoti iki begalybės?

Jungtinių Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Sovietų prieš 30 metų Jaltoje pasirašyta deklaracija visoms tos deklaracijos apimtomis tautoms garantavo laisvą pasirinkimą valdžios, kokia kuriai tautai geriausiai tinka. Sovietai sąlygų nepaisė — su karinės okupacijos pagalba tuose kraštuose įvedė komunistų valdžią.

Tie įvykiai buvo pradėti mašinėmis skerdynėmis Vinnicoje (Ukraina), Katyje, kur buvo išžudyti Lenkijos karininkai, mašinėmis deportacijomis iš Pabaltijio kraštų, serbų žudynėmis Ko-

cheve (Jugoslavijoje), ekonomine eksploatacija ir nuslopini- bus įmanoma pastovi taika Europoje ir visame pasaulyje. Pareiškimą pasirašė sekan- tieji: Tadeusz Kowalski, Polonijos Kongreso valst. skyriaus pirmininkas; Stanley Jaworski, Polonijos Kongreso sekretorius; Českoslovakų, Estų, Latvių, Lietuvių, Serbų, Ukrainiečių ir Centro bei Rytų Europos Tautų Draugystės Sąjunga. Pavergtųjų Tautų Savaitė Chicagoje prasidės šeštadienį, liepos 19 d. paradu State gatve nuo 12 valandos dienos. (Dz. Zw.)

Rusija iki šios dienos tebe- kontroliuoja savo pavergtas tautas, tačiau JAV tebetoleruoja Rusijos padarytus tarptautinių sutarčių prievartavimus. Dabar, kai Sovietų Sąjunga deda pastangas Genevoje, kad būtų pripažinta esamoji padėtis (Status Quo) Rytų Europoje, būtų tragedija laisvajam pasauliui mainais neišreikalavus sušvelninti pavergtųjų tautų kontrole, sienų atidarymo, laisvo apskieitimo žmonėmis ir idėjomis ir pavergtomis tautomis pagrindinių teisių ir laisvės grąžinimo.

Aukščiausias laikas, kad laisvasis pasaulis pareikalautų lais-

di pavardės; Paulauskas, Plungė, Čepulis, Sabaite pavadinti rusais arba latvis Lūsūs (ieties meikas) pavadintas rusu.

Net ir vieno gydytojo padaryta žymesnė širdies operacija buvo išgarsinta spaudoj kaip ruso atsiekimas. Lietuvių atsiekimus mes sužinome tik iš jų pavardžių, nors jie skelbiami kaip rusai. Vargšai lietuvių visur pavergėjo apvagiami, net jų atsiekimai priskiriami rusams, tai šių dienų didžioji gėda.

Reimeris nebūtų komunistų agentu jei jis nemeluotų ir čia apkaltino Amerikos televizijos komentatorių, kad šie visus tarybinius sportininkus vadina rusais. Jis pats girdėjęs per televiziją, kaip komentatorius pranešė apie Modesto Paulausko, rusų krepšinio komandos kapitono, gerą žaidimą ir jį pakrikštijo "Russian player", užuot pasakęs "tarybinis" žaidėjas. Tai esąs piktos valios darbas, tendencija, rodyti, kad ten nėra kitų tautų, o tik rusai.

Reimeris gerai žino, kad ten nėra jokių tarybinių ar sovietinių sportininkų. Yra tik pavergtųjų tautų ir jų pavergėjo sportininkai. Pavergtos tautos nėra nei sovietinės, nei tarybinės, o vergų imperija. Visų pavergtųjų tautų sportininkai vadinami pavergėjo vardu.

V. Reimeris labai patenkintas savo viešnage pas p. Kebly: Vitalija ir Kestutis Kebliai išlydėjo Reimerį į namus, tai labai simpatiški žmonės, tinkantys į bendradarbiautjus. Apie p. Valatkus, sutiktus pas Keblyus, jau jis kitos nuomonės, vargu priimtų į bendradarbiautjų eiles.

ILLINOIS KALĖJIMAI

Sistema, kuri stengiasi patenkinti visus kalinių reikalus

Jon Van Chicago Tribune straipsnyje apie Illinois valst. baudžiamąją sistemą be kt. rašo, kad Joliet kalėjime balandžio mėnesį kalinių riaušių nebūtų įvykę, jei trys nusikaltėliai būtų perkelti į Vienna kalėjimą, o ne į Menardą. Illinois turi devynias pataisos institucijas, kurios yra daug kuo skirtingos — kalinių akimis žiūrint.

Vienna Correction (pataisos) Center, pavyzdžiui, turi geriausius įrengimus ir patogumus ir ko mažiausiai saugumo, kur kiekvienam "rezidentui" atskiras kambarys, net kambario raktas paduodamas į kalinio rankas. Richard Bramley, Illinois valstybinių pataisos namų departamen-

to koordinatorius, sako, kad Vienna kalėjime "rezidentai" (kaliniai) turi beveik visišką judėjimo laisvę, bet ten ir siunčiami tik tokie nusikaltėliai, kuriems belieka nedaugiau kaip trys metai sėdėti.

Pataisos centrai su vidutinišku saugumu yra vietovėse Dwight, Sheridan ir Vandalia ir visi turi kitokią paskirtį. Pavyzdžiui Dwight Center paskirtas beveik išimtinai dėl moterų. Sheridane laikomi daugiausiai tokie, kurie yra psichiškai silpni, emociniai savyje užsidarę, kurie būtų skriaudžiami didžiausio saugumo centruose. Didžiausio saugumo centrai Illinojuje yra keturi: Statenville, Joliet, Menard ir Pontiac.

Nuteistas kriminaliniu nusikaltimu kalinys pirmiausiai yra siunčiamas į Joliet, kur atliekama procedūra nustatant, koks pataisos namas geriausiai jam tinka. Tai atlikus ir kalinį patalpina į labiausiai tinkamame kaėjime, perkėlimai iš kalėjimo į kalėjimą ir vėliau daromi, jei to reikalauja valdžios autoritetai arba pats kalinys pageidauja.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytoju tik už \$5.00 metams! 7722 George St. La Salle, PQ., Montreal 690, Canada (Reguliari prenumerata — \$10.00)

Prašome iškirpti ir prisiusiti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu. (Pavardė ir vardas) (Tikslus adresas)

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS Juozo Liūdžiaus Raštai Straipsniai, atsiminimai. 246 puslapiai, kaina \$3.00. PETRONELES LIŪDŽIUVIENĖS ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ 88 puslapiai. Kaina \$1.00. Abi knygas galima gauti "Naujienose" arba pasiuntus pinigus tokiu adresu: "NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia laizynui išskleisti mažų deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajaio juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gėimes.

- Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių: 1. J. Augustaitis, Valčiūnienė, ZVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.— 2. Jurgis Beltrusaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Klasišinio formato, 157 psl. Kaina \$2.00. 3. Burky Juzė, EILĖRĄŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50. 4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIA VĖROJE. Eilių rinktinė. 168 psl. Kaina \$3.00. 5. Kleopas Jurgelionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės. 105 psl. \$2.00. 6. Anatolijus Kalrys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai. 88 psl. \$2.00. 7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 švietintus lietuviškus senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis \$5.00. 8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauško "Anykščių šilėlis", vertimas. 42 psl. \$2.00. 9. Belys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės. 95 psl. \$1.00. 10. Štasy Samėvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika. 167 psl. \$3.00. 11. Štasy Samėvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ii lyrikos knyga. 152 psl. \$2.50. 12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinė liai. 92 psl. \$1.00. 13. Petras Sagatas, PLAUK MANO LAIVELI. Eilėraščiai. 112 psl. \$1.00. 14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMĖLIS. Eilės. 70 psl. \$1.00. 15. Elena Tumlienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai. 80 psl. \$2.50. 16. Alfonsas Tyruolis. METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė. 180 psl. \$3.00. 17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. \$1.00. 18. Adomas Jassas, BOK PALAIMINTAS. Poezija. 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar pinigini orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

- A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietės ispūdziai oku puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00. J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Piktantišku ir intymiu nuotykiu aprašymai, palmi iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina \$2.50. Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metal" poet Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys. 127 psl. Kaina \$3.00. Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bročiui, patiekiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.06. Kietais viršeliais \$4.00. Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikėly. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

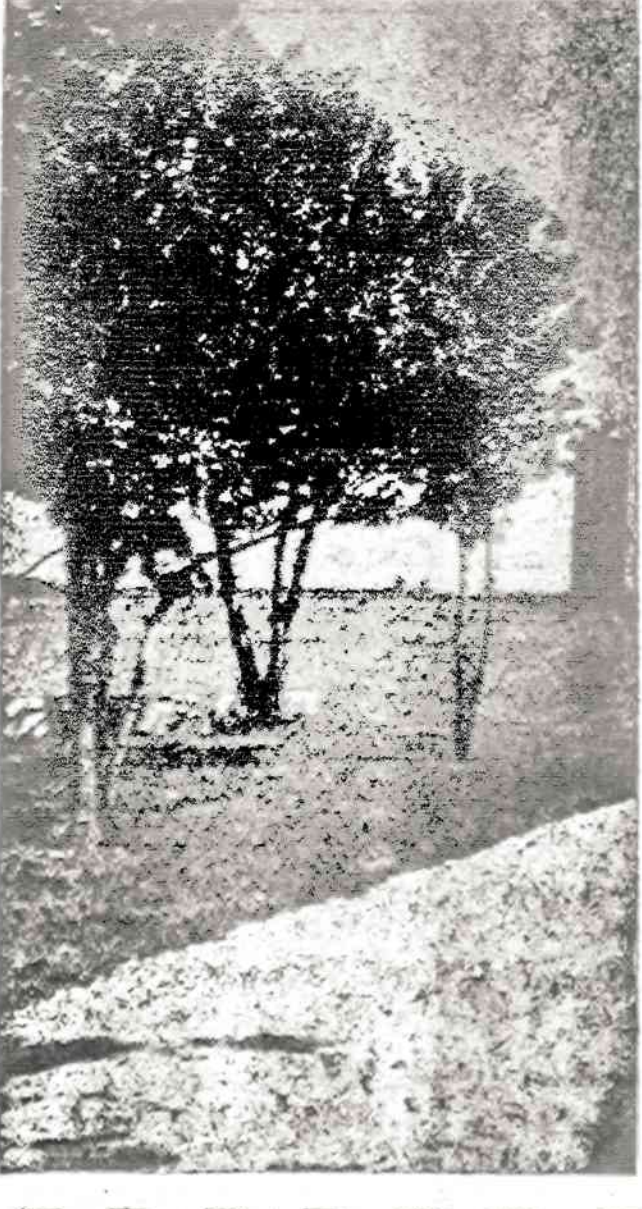
Ansambliai, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais. Tel. 421-3070

Ištaigos plietuose klemas automobilams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams \$7.50
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months.	vienam mėnesiui \$2.50
In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months.	Kanadoje: metams \$30.00
Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	pusei metų \$16.00
15 cents per copy.	vienam mėnesiui \$3.00
Dienraščio kainos:	Užsienioose: Metams \$31.00
Chicago ir priemiesčiuose: metams \$30.00	pusei metų \$18.00
trims mėnesiams \$8.50	vienam mėnesiui \$4.00
Kitose JAV vietose: metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.	

Mečislovas Gedvila niekus pasakoja

Mečislovas Gedvila, buvęs "tarybinės" Lietuvos vidaus reikalų ministras, o nuo 1946 metų — "tarybinės" Lietuvos ministras pirmininkas, sugalvojo parašyti savo atsiminimus. Jo knyga vadinasi "Lemiamas posūkis", bet ji dar neišėjusi. Komisaras Gedvila galėtų daug įdomaus parašyti, nes jis yra vienas tų, kurie gana daug žino ne tik apie paskutines Lietuvos nepriklausomybės dienas, bet ir apie žmones, kurie tą nepriklausomybę užtroškino.

Komisaro Gedvilos knyga dar neišėjusi. Ji turėjo pasirodyti metų pradžioje, bet iš visko matyti, kad ir "tarybų" Lietuvoje ne viskas eina pagal planą. Planas yra vienas dalykas, o tikrovė — visai kitas. Ir taip atsitinka ne tik su Gedvilos "Lemiamam posūkiui", bet ir Honano Zimano redaguojamam komunistų partijos centro komiteto žurnalui Komunistu. Sausio mėnesio viduryje turėjo išeiti šių metų pirmas Komunisto numeris, bet jis pasirodė tik tai gegužės pabaigoje. Zimanas jau turi paruošęs kelis kitus numerius, bet jam teks kelis mėnesius laukti, kol jie pasens. Jis nerimauja ir skundžia rusams Vilniaus spastuvinius, partijos centro komiteto narius ir net geresnio popieriaus dirbtuvėle.

Mečislovas Gedvila rusams lietuvių dar neskundžia, bet jis taip pat pradėjo nerimauti. Nesulaukęs knygos pasirodymo, jis davė Literatūros ir meno redaktoriui porą parašytos, bet neatmuštos knygos skyrelių. Jam atrodo, kad lietuviams labiausiai reikalingi skyreliai apie jo pažintį su Aleksandru Guzevičium ir Jonu Šimkum. Pasirodo, kad Gedvila su tais dviem vyrais susipažino jau 1923 metais. Tuo metu Gedvila buvo Palangos keturklasės mokytojas, o Guzevičius su Šimkum buvo tos mokyklos mokiniai. Mokytojo ir mokinių santykiai išaugo į viso gyvenimo draugystę. Kai Gedvila tapo "tarybų" Lietuvos vidaus reikalų ministru, tai dešiniąją savo ranka jis pasikvietė Aleksandrą Guzevičių. Palangoje Gedvila mokė Guzevičių, o vidaus reikalų ministerijoje Guzevičius galėjo daug ko pamokyti Gedvilą. Tuo metu Guzevičius jau buvo išėjęs kelių mėnesių čekistų kursų, gavęs visišką Maskvos vyriausios čekos vadovybės pasitikėjimą. Guzevičius buvo čekos pulkininkas, o Gedvila jokio laipsnio tada dar neturėjo.

Kai Gedvila tapo "tarybinės" Lietuvos premjeru, tai jo mokyns galėjo laisvai saugaliauti vidaus reikalų mini-

sterijoje, jeigu neskaityti ten paskirto čekos pulkininko rušo.

Nežinome, kuriais sumetimais Gedvila rado reikalo įdėti ir renkamą knygą ir atrinkti į žurnalą veik nepatikėtinu nepriklausomos Lietuvos laikais "ivykiu" aprašymą. Gedvila, aprašinėdamas mokytojo ir klasės auklėtojo darbą Palangos keturklasėje, rado reikalo įdėti tokį aprašymą:

"1924 m. sausio 21 d. per radiją išgirdau iš Maskvos, kad mirė Vladimiras Leninas. Šią žinią pranešiau Aleksandrui (Guzevičiui) ir Jonui (Šimkui). Nutarėme žūt būt, tą gedulingą dieną pažymėti savo mokykloje, pasidalinti skausmu ir su kitais mokiniais. Ir mes išspūdingai tai padarėme. 1964-aisiais metais, praslinkus 40 metų po Lenino mirties, Aleksandras šitaip aprašė "Šamoksle" mokinių demonstraciją: "Aš, tur būt, niekad nepamiršiu šios dienos. Gimnastikos mokytojas, kurį mes patyliukais vadindavome "Mečislovu", atėjo apsilvilkęs tamsia eilute ir labai rimtas, nė vieno šyptelėjimo, išrikiavęs mus visus salės pasieniais, jis paprašė skambinusių fortepijonu mokytoją (I. Niemėnavičienę), pradėti gedulo maršą, pats atsistojo voros priešakyje ir iš lėto, iškilmingu žingsniu kelis kartus apsuko salę, žiūrėdamas, kad visi laikytųsi rimtai. Pasijutau laidotuvių apeigose: visi mokiniai, staiga surimtėję ir susikaupę, žingsniau nuleistomis galvomis. Ir tik tada, išėjęs iš voros, mokytojas praleisdamas pro save visus, pakuždomis tarė du žodžius, du baisius žodžius: "Mirė Leninas!" (Literatūra ir menas, 1975 m. gegužės 21 d., 13 psl.).

Jeigu M. Gedvila jau 1924 metais, mokytojaudamas valstybinėje progimnazijoje, galėjo tokias demonstracijas klasėje suruošti, tai kur buvo tos mokyklos direktorius, kur buvo mokyklų inspektoriai ir švietimo ministras? Nesinori tikėti, kad nepriklausomoje Lietuvoje 1924 metais toks Lenino garbinimas galėjo būti suruoštas. Jeigu buvo, tai apie jį turėjo daugiau žmonių girdėti. Būtų įdomu, kad palangiškiai, tame pagerbime žingsniauvisieji arba apie jį girdėjusieji, atsilieptų. Nesinori tikėti, kad toks dalykas būtų buvęs galimas. Reikia turėti galvoje, kad ir pats Gedvila remiasi Guzevičiaus pasakojimu. Jis pats įvyki atpasakoja svetima plunksna. Ar kartais pačiam Gedvilai nereikalingas įrodymas, kad jis yra senas bolševikas?

Jeigu Guzevičius aprašė tikrai buvusią demonstraciją, tai visos pasakos apie jo įstojimą 1926 metais į valstiečių liaudininkų eiles yra tikrai pasaka, nes jis jau 1924 metais buvo bolševikas, vertęs pirmą gimnazijos klasių mokinius garbinti Leniną, didžiausią Lietuvos ir kitų tautų priešą. Į liaudininkų eiles jis galėjo įstoti tikrai apsimaskavusio komunisto titulu. Joks liaudininkas niekad Lenino negarbinio ir prieš Lenino politiką atkakliai kojo.

Iš paskelbtų atsiminimų ištraukų matyti, kad Gedvilai labai didelių posūkių daryti nereikėjo. Jis grįžo Lietuvoje ne nepriklausomos Lietuvos valstybės pilietis, bet sovietinio imperializmo šalininkas. Jeigu pirma dar buvo galima politiniais jo polinkiais abejoti, tai jo paties nuostata veiklos linija tai parodo. Vis dėlto bus įdomu paskaityti, kaip Guzevičius savo mokytoją 1956 metais išvertė iš premjero pareigų ir pasiuntė į Maskvą tikro leninizmo pasimokyti.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

DEL VEIKĖJŲ PAGERBIMO

Pastabos ir sugestijos po Dr. Z. Danilevičiaus 60-ties amžiaus sukakties minėjimo

P. STRAVINSKAS

APIE VEIKĖJŲ PAGERBIMUS IR MINEJIMUS APSKRITAI

Kaip kitos kultūringos tautos, taip ir mes, lietuviai, prisimename ir pagerbiame savo visuomenės veikėjus jų amžiaus sukaktių ar kitomis progomis.

Tie veikėjai minėjimai daromi vieši, skaitant apie juos ir jų nuveiktus darbus paskaitas, sakant kalbas, sveikinant juos, sulaukusius garbingo amžiaus ir pan.

Kad jie nebūtų per daug oficialūs, šalti, tai juos dažnai darome, rengdami veikėjų garbei iškilmingus pietus ar vakarienes, vad. bankietus.

Į tokius bankietus ateina įvairių pasaulėžvalgių ir politinių įsitikinimų žmonės, ne tik veikėjo idėjiniai draugai, bet ir kiti, net jo idėjiniai priešininkai, atiduodami veikėjui savo pagarbą pagal principą *suum cuique*, t. y., tai, kas jam priklauso. Todėl tokie veikėjai minėjimai turi ir visuomenės auklėjimo reikšmės, o kartais, minint kokį mūsų žymų tautos ar valstybės vyrą, jie būna tiesiog mūsų vienybės, tautinio solidarumo ir vienytiškumo tolerancijos demonstracijos. Ne be to, kad į tokius minėjimus "iš principo" neina ir juos ignoruoja daugiau ar mažiau veikėjo priešų, bet tai išimties, kurių visur ir visuomet pasitaiko: nėra taisyklės jė išimties, anot tos patarlės.

Kadangi tokie veikėjų minėjimai turi auklėjamosios ir kitos mums ir mūsų viešajam gyvenimui reikšmės, tai stenkimės, juos savo veikėjams rengti kuo geriau, kuo gražiau, klodami jų gražias tradicijas. Jei kuris tų minėjimų būna kuo nors geresnis už kitus, tai mokykimės iš jo.

Nepavydėkime mūs veikėjams jų pelynots garbės, kaip kartais tą daro negerai žmonės, visokie priekabiaučiai ir panašūs.

DR. Z. DANILEVIČIAUS AMŽIAUS SUKAKTIES MINEJIMAS

Š. m. gegužės 31 d., Chicagoje, specialiai susidarys komitetas suruošė iškilmingą vakarienę, bankietą pagerbti žymiam mūsų katalikų veikėjui Dr. Zenonui Danilevičiui jo 60-ties metų sukakties progai. Tas veikėjo pagerbimas —

minėjimas vertas dėmesio ir visų pagyrimo dėl sekancio:

1) Jį ruošė, kaip minėjau, specialus komitetas, sudarytas iš įvairių pasaulėžvalgių ir politinių įsitikinimų žmonių. Minėjimo dalyviai irgi buvo įvairių srovių. Ar ne gražu?!

2) Veikėjo pagerbimas buvo iškilmingoje vakarienėje — bankiete, suruoštam Lietuvių Namuose, tuo pagerbiant ne tik nusipelnusių veikėjų, bet ir lietuvišką organizaciją, kuriai tie Namai priklauso, mūsų tautininkus. Taip ir turi būti. Ko ieškoti tokiems pagerbimams svetimų namų, turint gerus savuosius, dargi tautiniais besivadinančius ir tokius esančius. "Savi — pas savus" — ar ne?!

3) Į pagerbimo bankietą atsilankė daug lietuvių, gal per 200, ne tik iš Chicago, bet ir iš kitų Amerikos miestų, net ir iš kitų kraštų, ypač iš Kanados. Tuo buvo mūs garbingam solenizantui parodytas didelis plačios visuomenės dėmesys ir pagarba.

4) Solenizantas pagerbtas trimis ilgesnėmis, bet gerai pasuroštomis kalbomis — tai Dr. V. Tauro, davusio savo kolegoms — veikėjo, biografinius brožuos, kan. V. Zakarausko, paryškinusio solenizanto asmeninę, darbų ir Alto pirmi-ninko Dr. K. Bobelio, teigiamai įvertinusio jo visuomeninę veiklą JAV Bendruomenėje.

Tai vertingos kalbos, kurias reikėtų paskelbti ir spaudoje. Kalbėjo A. Juškevičius. Toliau buvo pasakyta dar eilė trumpesnių kalbų ir sveikinimų, kurių buvo visas glėbys ir raštu (Vysk. Brizgys sveikino raštu), net ir iš toli ir labai žymių žmonių. Solenizantą sveikino vysk. Deksnys iš Europos, prel. L. Tulaba iš Romos, mūsų gen. konsulė p. Daužvardienė iš Chicago, Tėvai Jėzuitai ir labai šiltą sveikinimo žodį papakė kun. A. Zakarauskas, solenizanto parapijos klebonas labai lietuviškos dvasios mūs tautietis, visų mūs visuomeninių darbų rėmėjas. Veikėjui Dr. Z. Danilevičiui būti visų lietuvių taip gražiai jam suruoš-tame minėjime pagerbtam yra ne tik didelė garbė, bet ir patikimas toliau dirbti, aukarėnė, bankietą pagerbti žymiam mūsų katalikų veikėjui Dr. Zenonui Danilevičiui jo 60-ties metų sukakties progai. Tas veikėjo pagerbimas —

minėjimas vertas dėmesio ir visų pagyrimo dėl sekancio:

1) Jį ruošė, kaip minėjau, specialus komitetas, sudarytas iš įvairių pasaulėžvalgių ir politinių įsitikinimų žmonių. Minėjimo dalyviai irgi buvo įvairių srovių. Ar ne gražu?!

2) Veikėjo pagerbimas buvo iškilmingoje vakarienėje — bankiete, suruoštam Lietuvių Namuose, tuo pagerbiant ne tik nusipelnusių veikėjų, bet ir lietuvišką organizaciją, kuriai tie Namai priklauso, mūsų tautininkus. Taip ir turi būti. Ko ieškoti tokiems pagerbimams svetimų namų, turint gerus savuosius, dargi tautiniais besivadinančius ir tokius esančius. "Savi — pas savus" — ar ne?!

3) Į pagerbimo bankietą atsilankė daug lietuvių, gal per 200, ne tik iš Chicago, bet ir iš kitų Amerikos miestų, net ir iš kitų kraštų, ypač iš Kanados. Tuo buvo mūs garbingam solenizantui parodytas didelis plačios visuomenės dėmesys ir pagarba.

4) Solenizantas pagerbtas trimis ilgesnėmis, bet gerai pasuroštomis kalbomis — tai Dr. V. Tauro, davusio savo kolegoms — veikėjo, biografinius brožuos, kan. V. Zakarausko, paryškinusio solenizanto asmeninę, darbų ir Alto pirmi-ninko Dr. K. Bobelio, teigiamai įvertinusio jo visuomeninę veiklą JAV Bendruomenėje.

Tai vertingos kalbos, kurias reikėtų paskelbti ir spaudoje. Kalbėjo A. Juškevičius. Toliau buvo pasakyta dar eilė trumpesnių kalbų ir sveikinimų, kurių buvo visas glėbys ir raštu (Vysk. Brizgys sveikino raštu), net ir iš toli ir labai žymių žmonių. Solenizantą sveikino vysk. Deksnys iš Europos, prel. L. Tulaba iš Romos, mūsų gen. konsulė p. Daužvardienė iš Chicago, Tėvai Jėzuitai ir labai šiltą sveikinimo žodį papakė kun. A. Zakarauskas, solenizanto parapijos klebonas labai lietuviškos dvasios mūs tautietis, visų mūs visuomeninių darbų rėmėjas. Veikėjui Dr. Z. Danilevičiui būti visų lietuvių taip gražiai jam suruoš-tame minėjime pagerbtam yra ne tik didelė garbė, bet ir patikimas toliau dirbti, aukarėnė, bankietą pagerbti žymiam mūsų katalikų veikėjui Dr. Zenonui Danilevičiui jo 60-ties metų sukakties progai. Tas veikėjo pagerbimas —

mūi pinigų dalį skyrė solenizantui pagerbimo dovanai nuo visų to bankieto dalyvių. Tai ja dovana pasirinktas, mūsų dailininko M. Šileikio meno kūrinys, jo nupieštas kopų paveikslas. Ir vėl labai gražu. Tuo pagerbtas ne tik mūsų veikėjas, kuriam duota ta dovana, bet ir dailininkas, kurio meno kūrinys tai dovanai pasirinktas. Tėbūnie toks originalus veikėjo pagerbimas pažydzū ir kitiems, tokių pagerbimų rengėjams.

5) Po visų kalbų ir dovanos solenizantui įteikimo buvo dar ir meninė programą, kurią gerai išpildė mūsų solistė Prudencija Bickienė ir dar visai jaunosios kartos atstovė p-lė Jūratė Tautvilaitė. Abi buvo publikos gražiai sutiktos ir palydėtos šiltais aplodismentais, taipgi apdovanotos gėlių puokštelėmis. Po tų visų "programų" buvo dar ir šokiai. Šoko, taip sakant, sutartinai net trijų kartų atstovai, visi į taktą, pagal muziką ir šokių komandą; ne taip, kaip dirbdami bendrą visuomeninį darbą, kur tos mūsų kartos, deja, nesutaria ir "šoka" kas sau, kiekviena karta pagal savo "muziką"...

Taigi, va, gal gi ir iš tų bankieto šokių galėtume šio to geru pasimokyti — tai mūsų kartų sutarimo ir gražaus veiksmų ritmo bendruose visuomeniniuose darbuose. — Argi ne tiesa, pasakyta tegul ir su šypsniu lūpose?

DAR DEL MAZO QUI PRO QUO

Po to gražaus mūsų veikėjui pagerbti skirtu bankieto teko girdėti priekaištų jo rengėjams, kad jie kaipam nepasitūle žodžio tame bankiete solenizantą pasveikinti.

Man atrodo, kad dėl to nebūtų pagrindo tiems žodžiu nepasitūliesiems išsiseisti. Kas nori ką pasveikinti ir savo pagarbą pareikšti, turi pats savo iniciatyva tą padaryti. Todėl ir bankiete, kas norėjo solenizantą, pasveikinti, turėjo pats žodžio paprašyti, o ne laukti, kad jam kas tą gerą mintį įtaisytų. Pagerbimo rengėjų prašinėjimas kitų, kad jų solenizantą pasveikintų, manding, būtų nesuderinamas su solenizantų garbe.

J. VENCLOVA Senovės trakai ir skitai (Sulig šaltiniai)

24) Dr. H. Guenther "Rassenkunde Europas", Muenchen, 1929.
25) A. Gwagnini "Z Kroniki Sarmacyj", Krakow, 1860.
26) J. Hertmanowicz "Historical Outlines on Lithuania", 1926.
27) Dr. M. Hesch "Lettan, Litauer, Weissrussen", Wien, 1933.
28) Prof. H. Hirt "Die Indogermanen", Strassburg, 1905.
29) J. Yeatman "The Schematic Origin of the Nations of Western Europe", London, 1879.
30) Prof. K. Jablonskis "Lietuviški žodžiai senosios Lietuvos raštinių kalboj", 1941.
31) Prof. dr. V. Jungfer "Kulturbilder aus Litauen", 1918.
32) Dr. C. Jurgėla "History of the Lithuanian Nation", New York, 1948.
33) Prof. dr. J. Jurginis "Legendos apie lietuvių kilmę", Vilnius, 1971.
34) Prof. dr. J. Jurginis "Renesansas ir humanizmas Lietuvoj", Vilnius, 1965.
35) Dr. G. Kazarov "Die Denkmaeler des Thrakischen Reitergottes in Bulgarien", 1938.

36) Dr. C. Kephart "Races of Mankind", 1960.
37) Prof. H. Kiepert "Lehrbuch der alten Geographie", Berlin, 1878.
38) A. Kizlaitis "Kas žlugdė ir žlugdo lietuvių tautą?", Chicago, 1974.
39) Prof. dr. H. Krahe "Ortsnamen als Geschichtsquelle", Heidelberg, 1949.
40) Dr. A. Krause "Lithauen und dessen Bewohner", Koeningberg.
41) Prof. dr. R. Latham "The Ethnology of Europe", London, 1852.
42) Prof. dr. R. Latham "The Germania of Tacitus", London, 1851.
43) Prof. dr. R. Latham "Elements of Comparative Philology", London.
44) Dr. E. Lewy "Die altpreussischen Personennamen", Breslau, 1904.
45) A. Lucanus "Preussens uralter und heutiger Zustand", 1748.
46) Maironis (prof. dr. J. Mačiulis) "Lietuvos istorija", 1906.
47) Prof. W. Mannhardt "Mytologische Forschungen", London, 1884.
48) Dr. R. Martel "La Pologne et nous", Paris, 1928.
49) Dr. G. Muehlmann "Verzeichnis der Geschichtlichen Namen", 1845.
50) L. Nast "Die Volkslieder der Litauer", 1893.
51) Prof. dr. J. Negelein "Das Pferd in arischen Altertum", 1903.
52) Dr. O. Norem "Timeless Lithuania", Chicago, 1943.

53) Prof. dr. J. Ochmanski "Historia Litwy", Wroclaw, 1967.
54) Prof. dr. V. Parvan "Dacia", Cambridge, 1928.
55) Prof. dr. M. Pei "The Story of Language", 1966.
56) B. Pick "Thrakische Muenzbilder", Berlin, 1898.
57) Dr. J. Pinkerton "... Scythians or Goths", London.
58) Prof. A. Pott "Die Personennamen", Leipzig.
59) M. Praetorius "Orbis Gothicus", I — II t.
60) Prof. O. Reche "Rasse und Heimat der Indogermanen", Muenchen, 1936.
61) K. Regling "Die antike Muenze als Kunstwerk", Berlin, 1924.
62) Dr. Reinhardt "Der Mensch zur Eiszeit in Europa", Muenchen, 1908.
63) T. Rice "The Scythians", Gr. Britain, 1957.
64) Prof. Dr. W. Ripley "The Races Europe", New York, 1937.
65) Dr. O. Schrader "Reallexikon der Indogermanischen Altertumskunde", 1901.
66) Prof. W. Sieglin "Die blonden Haare der Indogermanischen Voelker des Altertums", 1935.
67) Prof. S. Siestrzenciewicz "Histoire de la Chersonesse Taurique", 1824.
68) Prof. V. Šilkarskis "Homero Ilijada", Kaunas, 1930.

69) J. Širvydas "Atilos siautimas lietuvių kraštais", 1919.
70) Prof. dr. V. Ščerbakivskij "Formacija ukrainsoj naci", Praga, 1941.
71) S. Tarvydas "Indoeuropiečiai", Vilnius, 1970.
72) Dr. I. Taylor "The Origin of the Aryans", New York, 1902.
73) Prof. dr. V. Thompson "Berührung zwischen den Finnischen und Baltischen Sprachen", Kobenhaven, 1931.
74) Prof. W. Tomaschek "Die alten Thraker", Wien, 1892.
75) O. Trubačev "Nazvanija rek Pravoberežnoj Ukrainy", Moskva, 1968.
76) Prof. dr. J. Vater "Die Sprache der alten Preussen", Braunschweig.
77) J. Venclova "Mindaugo krikštas — Lietuvos krikštas", Chicago, 1972.
78) J. Venclova "Lietuvos vardo kilmė", Chicago, 1972.
79) J. Venclova "Suduviai — Jotvingiai — dainuviai", Chicago, 1974.
80) J. Venclova "Prutenai ir rytų galindai", Chicago, 1974.
81) J. Venclova "Latviai ir gudai", Chicago, 1975.
82) J. Venclova "Lietuvių tautos pašaukimas", Chicago, 1975.
83) J. Venclova "Apie senovės indus ir jų giminybę su lietuviais, Chicago.
84) Prof. G. Verdansky "Ancient Russia", U. S. A., 1959.

85) Prof. A. Voldemaras "La Lithuanie et ses problèmes", Paris, 1933, I t.
86) Prof. J. Wiesner "Die Thraker", Stuttgart, 1963.
87) Dr. G. Wilke "Kulturbeziehungen zwischen Indian, Orient und Europa", 1913.
88) Dr. L. Wisler "Die Germanen", Erfurt.
89) Inž. V. Žemaitis "Lietuvių etninių sienų klausimais", Chicago, 1971.
90) V. Žemaitis "Lietuviški vandenvardžiai ir pilkapiai nuo Vyslos ligi Maskvos", 1972.
91) Prof. Z. Žemaitis "Vilnius Lietuvai ir Lietuva Vilniui", Kaunas, 1928.
92) K. Zeuss "Die Deutschen und Nachbarstaemme", 1837.
93) Prof. J. Žilinskas "Lietuvių profėviai", Kaunas, 1937.

Pabaiga

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2888 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pilsask Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Prima liguonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012
DR. C. K. BOBELIS
INKSTU IR BLAPIMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fax Valley Medical Center
660 SUMMIT STREET
ROUTE 33, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rasid: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais 9-3 val.
ir seštadieniais, tik susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius,
1923 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 9-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE AKIU LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel. 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį nuo 1-4 po pietu.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-5 val. vak. Šeštadieniais
2-4 val. po pietu ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rasid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima liguonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6189.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

Mokytoja Pėteraitienė sveikino Dr. Zenoną Danilevičių

Šių metų geg. 31 dieną Chicagoje buvo pagerbtas Dr. Zenonas Danilevičius, Reorganizacinės JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos pirmininkas, jo gimtadienio 60 metų sukakties proga. Kalbėjo JAV Lietuvių Bendruomenės nariai, gydytojai ir svečiai. A. Juškevičiui, JAV LB krašto valdybos pirmininkui pasveikinus Dr. Danilevičių, žodis buvo duotas mokytojai ir Reorganizacinės JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos valdybos sekretorei Marijai Pėteraitienei. Reorganizacinės tarybos ir Vidurio Vakarų Apygardos vadovybės vardu p. Pėteraitienė tarė šiuos žodžius:

"Mieļi svečiai ir garbingas solenizante, Daktare Zenonai Danilevičiui!

Susirinkome ne vien Jūsų sukaktuvių metų proga, kiek Jūsų darbams atžymėti ir Jums nusilenkti. Jūs esate nukryžiuotos Lietuvos dalelytė, iš širdies gelmių pesirūpinanti gyvosios Lietuvos išlikimu tremtyje ir laisve tėvų žemei ten prie Baltijos krantų.

Jums skirta išgirsti mirusiųjų karžygių, Sibiro tremtinių, kankinių ir pavergtos tautos balsą. Dr. Danilevičiui, Jūs savo širdyje nešiojate Dr. Banavičiaus ir Dr. Kudirkos Lietuvą.

Savo švelniu būdu, taktu, bei tolerancija stengiatės sujungti visus tremtyje esančius lietuvius po viena vėliava į vieną bendruomeninę šeimą jos pasikirties bei uždaviniamis vykdyti.

LB-nė įsteigti buvo lengviau, negu ją suskaldytą atstatyti.
Daktare, Jūs Nepriklausomos Lietuvos liudininkas, ne-

atšaidus tautos naikintojams, ištikimas nemarijai tautai ir mirusiems už laisvę. Tai šviežus pavyzdys jaunajai kartai, kuri laisvajame pasaulyje turi ginti nuo amžių mums priklausomus, istorijoje išgarsintus Baltijos kraštus. Jūs pasistatėte sau gyvą paminklą, kuris bus įrašytas tremties istorijoje ir jį minės ateities kartos.

Mielas Dr. Danilevičiui, tegu Aukščiausias Jums teikia sulaukti dar daug saulėtų ir ilgų metų, sveikatos, kantrybės ir nepalūžtamos energijos, besirūpinant tautiečių vieninimu, visų darniu darbu, nepažeidžiant tautos ir tėvų žemės išlikimybės, aukoti jėgas už tautos išlikimą ir Lietuvos laisvę. Tegul Jūsų idėjos, kurioms Jūs atidavėte gražiausius savo gyvenimo metus bei poilsio valandėles, pražysta visų širdyse.

Mielai prašome, nepalikite mūsų, lietuvių išeivija su Jumis.
Ačiū.

Namų savininkų linksmas balius

Marquette Parko lietuvių namų savininkų linksmas balius įvyko gegužės 24 d. parapijos salėje. Meninę dalį išpildė kylanti žvaigždutė Aušra Baronaitytė, susilaukusi daug aploдимentų ir gero publikos įvertinimo. Pianu pritarė M. Motekaitis. Jiems gyvų gėlių puokštę įteikė Stasė Bacevičienė.

Bankietų parėmė aukomis laimėjimams: Don Petkus — Marquette Funeral Home \$25.00, Ponai Civinskai — Terra — Kristalinė vaza, A. Petrikonis Marquette Art. — du paveikslai Ponai Anka — Baltic Bakery — puikus raguolis. Ponai Rožėnai — Rozenas Tavern degtinės bonka. Ponai Bacevičiai — Bell Realty — tortui stovas, Ponai Jansaičiai ir Mažeikai — degtinės bonka. Ponai Žukauskai — Siuntiniai į Lietuvą B-vė baltinius. Ponai Dirksai — vaistinė — kvepalų dvi bonkutes. Ponai Stankevičiai — svetainės sav. — degtinės bonka. Republic Bank — jautrios svarstyklės. Ponai Lietuvninkai — Gintaras sav. — konjako bonka Ch. P. Kal — teisininkas — dvi bonkos degtinės B. Brazdžionis — TV prekyba — peleninių ir bonkt. J. Pipirka — du gyvus kralikus, A. Šimkus — statybininkas — vyno bonka. Dr. Valentinas — peilių, šakučių setas. J. Andrijauskas — svetainės sav. bonka degtinės. Ponai Galinauskai — šampūno bonka. L. Sapeliene — vyno bonka. P. J. Jasas — du dolerius.

Perkraustymai
MOVING
Leidimai — Pilna apdraudė
ZEMA KAINA
R. S E R E N A S
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymais
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11:30—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Rengėjai nuoširdžiai dėkoja aukotojams.
Aukas rinko J. Bacevičius, A. Skodžius, ir A. Usevis.
Dovanų paskirstymui bilietus platino St. Bacevičienė, Ūselienė, P. Patlabienė ir E. Bagdžiuviene. Dovanų paskirstymą pravedė A. Barakauskas. Baro reikalus tvarkė parengimo komisijos pirm. M. Stakėnas. Svečius vaišino geriausiu maistu L. Žviniene. Juozas Bacevičius pristatė banketo dalyvius.
Už veiklą namų sav. naudai įteikti pažymėjimai J. Stonkui, A. Ūseliui, A. Didžbaliui, A. Skodžiu, J. Vingiliui, Ch. P. Kal ir A. Šimkui.
Grojant Ramonio orkestrui, svečiai linksminosi iki vėlyvos

give... so more will live
HEART FUND
Forest fires hurt our forest friends
One wildfire has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC: Always hold matches till cold. Be sure to douse all campfires, use the ashes, and drench them again. Crush all smokes dead end.
Please! Only you can prevent forest fires

Rasa Markulytė — abiturientė
Šį pavasarį Rasa Markulytė su geriausiais pažymiais baigė aukštesnę Marijos mokyklą.

Susirinkimų PRANEŠIMAI
Upytės Draugiško Klubo priešmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 6 d. J. Vaicaičio salėje, 4258 So. Maplewood Ave. Pradžia 1 val. popiet. Nariai prašomi gausiai atsiankyti, nes turim daug reikalų aptarti prieš išeinant atostogų. Po susirinkimo bus vaišės. A. Kalys

Lietuvių Brighton Parko Moterų klubo pusmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio 5 d. Vaicaičio salėje. Pradžia 7 val. vak. Nares prašomos dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės. E. McNamee

A. A. MARY STAKEN
Gyv. 6123 W. 63rd Pl., Chicagoje

Mirė 1975 m. birželio mėn. 3 dieną, 4 val. popiet, sulaukusi 80 metų amžiaus. Gimusi Chicagoje.
Paliko nuilūdę: sūnus Paul ir duklė Lucille.
Priklausė Šv. Kazimiero seserų rėmėju draugijai.
Kūnas pašarvotas Blake-Lamb koplyčioje, 5800 West 63rd St.
Penktadienį, birželio 6 dieną 9 val. ryto bus įlydimas iš koplyčios į Šv. Symphorosa parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Mary Staken giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuilūdę lieka: Sūnus ir duklė
Laidotuvių Direktorai Blake-Lamb. Tel. 735-4242.

A. A. ALEKSANDRAS ANTANAITIS
Gyv. 5807 So. Talman Ave.
Mirė 1975 m. birželio mėn. 3 d., 11:40 val. ryto, sulaukęs 68 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Krekenavos parapijoje.
Amerikoje išgyveno 26 metus.
Paliko nuilūdę: žmona Kazimiera (Juzaitytė), duklė Alė Steponavičienė, žentas Kazys, sūnus Faustas, marti Ona 3 anūakai — Ramona, Kristina ir Janifer, brolis Algirdas — Titus, brolienė Aukse ir jų šeima. Švogerka Stefanija Paulionienė su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Lietuvoje liko pamotė, 2 seserys ir kiti giminės.
Priklausė Lietuvių Tauragės klubui ir Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko apylinkėi.
Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Penktadienį, birželio 6 dieną 9:00 val. ryto bus įlydimas iš koplyčios į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Aleksandras Antanaitis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuilūdę lieka: Žmona, duklė, sūnus, brolis, giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

Už gerus pažymius mokė, jai pasiūlyta nei keletas stipendijų iš įvairių universitetų. Ji pasiryžusi studijuoti mediciną.

Prieš daugiau kaip vienerius metus, ji neteko tėvelio. Jos yelionis tėvas buvo didelis patriotas lietuvis ir savo vaikams nuo mažens skiepijo lietuviybę ir meilę savo bočių kraštui — tėvynei Lietuvai. užtai jo vaikai išaugo gerais susipratusiais lietuviais.

Rasa yra labai gerai išauklėta, malonaus būdo susipratusi lietuvaite. Nuo pat jaunų dienų ji priklauso skautams ir nė vienas rengiamos stovyklos nėra praleidusi. Rasa visada parašydavo iš stovyklos ir savo laiškuose visad pabrėždavo, kad ji ten būdama visą laiką buči. Skautų vadovybė, vertindama jos nuosirdžiai atsidėjusį darbą skautijai, yra ją apdovanojusi žymeniais. Ji priklauso skautų vadovybei.

Rasa nuo pat mažų dienų lanko baletu studiją. Baletu mokyklų renginiuose ji visad entuziastingai dalyvauja, šokdama scenoje numatytoje programoje.

Tenka džiaugtis ir didžiuliu, kad lietuvių išeivijos tarpe ir vėl vienas brangus brilijančiukas atsiranda.

Ji yra gyvas pavyzdys kiekvienai besimokinančiai lietuvaitei.
Linkiu Rasai daug ištermės ir pasiryžimo užsibrėžtoje mokslo srityje, o taip pat daug sėkmės lietuviškame ir laimes asmeniškame jos gyvenime.
Algirdas Budreckas

SKAITYK PĀTS IR PARAGINK KĪTUS SKAITYTI NAUJINIUS

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS (LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Taip ir mano dangiškasis Tėvas padarys jums, jeigu kiekvienas iš tikros širdies neatleisite savo brolių!"
Mato 18:35.

Atleidimas yra vienas iš Dievo savumų, jo panašumas. Jo vaikelių širdys turi būti pripildytos geros valios ir noro atleisti tiems, kurie nusikalsta prieš mus ir kurie prisipažįsta ir atgailauja. Mes neturime reikalauti ilgų prisipažinimų bei atsiprašymų, bet turime būti greitai atleisti prašantiems atleidimo, panašiai kaip sūnaus palaidūno tėvas, pamatęs atgailaujantį savo sūnų atleisiantį su nusizeminimu, tuojau pasigalėjo ir atleido jam, apvilko jį gerais drabužiais ir priėmė draugysteje ir brolybėje. Tuo buvo paliktas mums geras pavyzdys.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNORS VISTA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAICA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS (LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Chicagos lietuvių operos istorija

Noras Gugienės "Atsiminimų žiupsnelis" Margučio 1959 Nr. 5 kaip Chicagos lietuvių stengėsi įsteigti savą Lietuvos Operą.

★

Žymi Chicagos lietuvių veikėja, tautinės kultūros puoselėtoja, dainininkė Nora Gugienė, daug nuveikusi lietuvių dainos ir muzikos srityje minėtame Margučio nr. gyvai pavaizdavo Chicagos senųjų ateivių lietuvių kultūrinę veiklą:

Tai buvo 1924 metais gegužės mėnesį Kaune. Tik prieš kelias dienas buvau atvykęs Lietuvoje. Buvo gražus pavasaris, o visi žino, kaip žavinga yra Lietuvos gamta pavasario metu. Atvažiuavau lyg namo, pas savuosius. Pirmąsias kelias savaites praleidau Kaune. Svarbiausia — būtinai norėjau išgirsti Lietuvos operą. Tai buvo mano svajone.

Vieną gražią birželio dieną gaučiau pakvietimą dalyvauti po būvyje, kuris buvo rengiamas atsisveikinti su Amerikon vyksiantisiais menininkais, Antanu

Vanagaičiu, Juozu Olsausku ir Viktoru Dineika. Nors iki to meto pažinau Antaną Vanagaičių tik iš jo kūrybos ir dar susirašinėjimo Birutės choro reikalais, tačiau susitikus jaučiaus, tarytum jį būčiau pažinus višados. Tokia buvo jo šilta, draugiška asmenybė.

"Iki greito pasimatymo Chicagoje. Tikiuosi ten turėsime progos bendram darbui", tarė jis su manim atsisveikindamas.

Antanas Vanagaitis su savo draugais atvyko Amerikon ir tą patį rudenį jau pradėjo keliauti po lietuvių kolonijas, gaivindami lietuvių širdį lietuviška daina — muzika.

Sugrįžau iš Lietuvos vėlai 1924 metų rudenį, ir neužilgo Chicago atvyko Vanagaitis su draugais. Netrukus Vanagaitis pamatė, kad neužtenka duoti publikai vien tik "Dzimdži Drimdži" programų, reikia ko nors įvairnesnio. Atsilankęs vieną dieną mūsų namuosna, jis tarė: "Žinai, reikia pastatyti komediją "Potašas ir Perlamutras". Aš vaidinsiu Abromą (Potašą), ir tu

BIUSTAS GEN. INŽ. A. GUSTAIČIUI PAGERBTI

Čikagoje veikiančios Amerikos Lietuvių Aero Klubas išleido biustą buv. Lietuvos karo aviacijos viršininkui ir ANBO lėktuvų konstruktoriui gen. inž. A. Gustaičiui pagerbti. Biusto skulptorius — dail. P. Aleksa. Biusto aukštis 7", plotis 5 1/2", gilumas 3 1/4". Pagamintas iš specialaus plastiko, dažytas tamsia, antikine bronzos. Pagaminta 100 vienetu. Kaina 10 dolerių, gaunamas Am. Liet. Aero Klube, 2846 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629, 1974 m. vasarą Aero klubas buvo išleides Dariaus ir Girėno žygiui prisiminti skirta medali. Pirmoji laida buvo tuoj pat išparduota, ir buvo kalykloje užsakyta papildoma laida... Šiomis dienomis medaliai jau buvo gauti, gaunami tuo pačiu adresu. Jų kaina bronziniai — 10 dol., sidabriniai — 25 dol.

turi būti mano žmona Rozalija". Atsiskaitinėti nemėginau, nes kuomet Vanagaitis kvietė darban, tai tik vienas atsakymas buvo galimas: "Taip, jeigu manote, kad tai rolių tiksliau ir ją atliksiu, kaip reikia". Buvo tikrai įdomu ir malonu dalyvauti šiame vaidinime, kuris buvo statomas dideliame vidurmesčio teatre ir praėjo su dideliu pasikimu. Nuo to laiko ir iki vėlyvo paskutinio dienų mudu visuomet vadindavome vienas kitą "Abromu" ir "Rozalija". Net įteikdamas man savo paveikslą 1929 m. kovo 25 d., jis užrašė: "Rozalija, atminti nors blogo džiū — Tavo Abromas".

Mudviejų bendradarbiavimas scenoje nesustojė su "Potašo" vaidinimu. Tuojau sekė "George Dandim", vėliau "Buridano Asilas". (Šis buvo statomas Civic Operos Teatre) ir kiti, ir visuose buvau jo partnerė. Dalyvavau ir jo parašytuose veikaluose "Muzikos Akademijs" — Juokudemija" ir kituose. Neuzteko bendradarbiauti scenoje, teko pačioje pradžioje dar rašyti į "Margučį".

Atsimenu, su koku džiaugsmu Birutėčiai priėmė Antaną Vanagaičių kaip savo mokytoją-vedėją. Ir kiek daug gražių, patriotiškos sielos ir meilės prie lietuviškos dainos jis įkvėpė Amerikoje gimusiam ir augusiam jaunimui.

Savo rekorduose randu tokį protokolinį nutarimą: "spalio 3 d., 1926 m. A. Vanagaičio bute susirinko būrys Chicagos menininkų, kurie buvo laišku kviečiami per Antaną Vanagaičių pasikalbėti bei aptarti steigimą Chicagoje Lietuvių Operos. Visų pirmiausia kalbėjo A. Vanagaitis, paaiškindamas apie steigimą Chicagoje Lietuvių Operos, nupiešdamas svarbumą ir reikalingumą organizuoti menininkus (dainininkus) į vieną būrį, nežiūrint srovų bei partijų, bet išvien dirbti dailės darba, ir turi nužiūrėjęs veikala, būtent pradėti darba su opera "Traviata". Susirinkimas vienbalsiai nutarė steigti Chicagoje Lietuvių Operą. Operos taryba išrinkta iš penkių narių: Nora Gugienė, Valerija Bručienė, Antanas Vanagaitis, Povilas Stogis ir Petras Sarpalius. Kandidatai — J. Balšis ir S. Krassauskienė. Nutarta pasiųsti pasveikinimą Lietuvos Operai per Kiprą Petrauską.

Susirinkime dalyvavo 16 dainininkų ir muzikų".

Nors sumanymas steigti Chicagos Lietuvių Operą dėl visokių kliūčių nebuvo įvykdytas, tačiau parodė, kad Antanas Vanagaitis rūpinosi ir dirbo įvairiose meno sklaidimo srityse.

Nora, kaip ir jos vyras Kazys Gugis buvo žymūs Naujienų rėmėjai ir darbuotojai. Ji pati per 15 metų vedė Naujienose muzikos skyrių ir per 10 metų Moterų skyrių, buvo Naujienų bendrovės, Balso ir Birutės choro sekretorė ir Lietuvių moterų klubo pirmininkė.

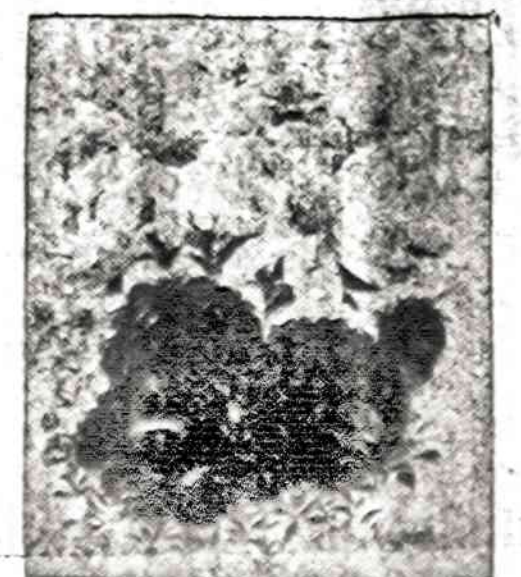
TRUMPAI

— Ohio bibliotekų sąjunga parinko Algio Rukšeno "Day of Shame" knygą geriausių veikalų įvykio aprašymų kategorijoj. Jam bus įteiktas pažymėjimas ir medalis metiniame sąjungos suvažiavime spalio 25 d. Ohio State universitete Columbus, Ohio.

— Danielius Benisevičius, baigęs Clark universitetą, dirba Worcesterio miesto bibliotekoj. Nešenai jis buvo paaukštintas tarnyboj.

— Miami A. L. Pileičių klubas, 3665 N. W. 34 Ave., Miami, Fla. 33142, įsteigė viešą knygyną, sutelkdamas iš privačių asmenų bei leidėjų dovanojamas knygas ir jas skolindamas norintiems pasiskaityti. Klubas yra apylinkės lietuvių kultūrinis centras ir socialinių įvykių vieta.

— Vilija Malčiūnaitė išrinkta Montrealio Lietuvių Studentų S-gos pirmininke. Valdybą išrinkti: Vida Adamonytė, Vida Kudžmaitė, Saulius Brikiš ir Šarūnas Norvaiša.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų reikia
MAN WITH GOOD MECHANICAL ABILITY
MUST BE ABLE TO READ BLUE PRINTS.

have good knowledge of lathes, mills, grinders, and be able to set-up job shop production. Must be capable of simple machine and fixture repairs. Good, clean working conditions, paid vacation, hospitalization insurance.

TANCO SCREW PRODUCTS CORP.
9244 STONY ISLAND AVE.
731-1310

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų reikia
NORTHWEST McHENRY AREA
Mature woman to live in good home, light housekeeping, free room and board plus salary.
Call 815 — 653-4766.

MISCELLANEOUS FOR SALE

Ivairūs Pardavimai
LIETUVISKI SŪDYTI IR RŪKYTI MESOS PRODUKTAI: lašiniai, kumpiai, skilandžiai, dešros, šoninės ir kitkas.
5200 So. WHIPPLE ST., CHICAGO, ILLINOIS 60632
Gamintojas V. DUKSTAS.
Tel. 778-2537

— Bostono Lietuvių Kultūros klubas sėkmingai baigė veiklos sezoną. Ramūnas Kondratas yra valdybos pirmininkas, Renata Špakevičienė ir Erdvilis Janulaitis — vicepirm., Nijolė Šleženė — sekr., Rita Kapočiūtė — įžd., — visi jaunesnės kartos atstovai.

— Bostono šaulių kuopa rengia komunizmo kankinės Eleonos Juciūtės pagerbimą ir jos knygos "Pėdos mirties zonoje" pristatymą visuomenės birželio 8 d. Pileičių d-jos salėje. 4 val. popiet bus atidaryta Sibiro tremtinių darbelių paroda, o 5 val. Elena Vasyliūnienė kalbės apie autorę ir jos knygą. Muz. Izidorius Vasyliūnas gros smuiku, bus ir vaišės.

— Penktadienį, birželio 6 d., 7:30 val. vakaro, jėzuitų kavinėje, esančioje 5620 S. Claremont, bus pristatyta Maldeikio parašyta kun. Mykolo Krupavičiaus monografija. Kalbės kun. J. Prunskis, Emilija Pakštaitė ir knygos autorius Petras Maldeikis. Visi kun. Krupavičiaus darbo gerbėjai kviečiami knygos pristatyme dalyvauti. (Pr.)

— Violeta Nešukaitė iš Toronto 10-tą kartą tapo Kanados moterų tango teniso čempione. Finalinėse rungtynėse jos varžovė buvo Irena Cordas, Jugoslavijos stalo teniso meisterė.

♦ Lietuvių televizijos programos išplandant matysime mūsų mėgstamus: birželio 8 d. El. Blandytė, birželio 15 d. dainuojančius Vyčius, birželio 22 d. Daliją Kučėnienę, liepos 13 d. — Vandą Stankienę. (Pr.)

♦ Chicagos Lietuvių Taryba ruošia š. m. birželio 15 d. Jaunimo Centre bausių birželio įvykių minėjimą.

Programoje numatyta: 11 val. Tėvų jėzuitų koplyčioje pamaldos. Po pamaldų prie paminklo žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas ir salėje akademija. Paskaitą skaitys prof. M. Mackevičius, vėliau meninė dalis.

Lietuviška visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti. (Pr.)

♦ Čiurlionio Galerijos naujų patalpų atidarymas įvyks šį šeštadienį, 7 valandą vakaro Midland Savings bendrovės naujuose namuose, esančiuose 8929 S. Harlem Avenue.

Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti šios meno parodos atidaryme. (Pr.)

♦ Brighton Parko Lietuvių Namų Savininkų susirinkimas įvyks birželio 8 d. 3 val. popiet J. Vaidaičio salėje, prie 43-čios ir Maplewood Ave. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREPİKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAS

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTURA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOV ant 43' sklypo. Centrinis šildymas. 64-ta ir Whipple, Nebrangus.

2 BUTŲ po 4% kamb. 17 metu. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.

4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kamburiniai sklype. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.

10 BUTŲ MORAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kamburiniai.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

♦ Visų rūšių namų apšildymo specialistas JOHN PUCETA. Telefonas 925-4661. Sk.

♦ Pavasarinė Naujienų gegužinė — piknikas bus liepos 6 d. gražioje ir visiems patogioje vietoje — Polonia Grove, prie 46-tos ir Archer Ave., geroje Chicagos apylinkėje, Brighton Parko vakarinėje dalyje. Vieta patogiai privažiuoti iš visos Chicagos miesto autobusais. Sudaromas Rengimo komitetas ir įvairios komisijos tinkamai pasiruošti gausių svečių priėmimui. (Pr.)

♦ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtinausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politiko laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniams metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

NAMAI — VIENYBĖ IR ATEITIS

2 AUKŠTŲ MORAS, puikūs 2 x 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante, naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūsų. \$26,500.

PLATUS LOTAS su garažu. Arti Maria High. Pigus.

GRAŽI 7 KAMB. MŪRO REZIDENCIJA, pušim iškaltas beismantas, 2 auto garažas su elektrinėm durim.

ARTI MARIA HIGH. \$28,000.

PUIKUS MORAS — 3 butai ir maisto krautuvis su inventorium, šalia tuščias lotas, 2 auto mūrinis garažas. Brighton Parke. Seimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750.

3 BUTŲ 20 METŲ modern. mūras ir garažas. gazu šildymai. Marquette Parke. \$37,500.

3 BUTŲ PUOŠNUS MŪRAS, naujas gazu šildymas, 3 auto mūro garažas. Geriausia vieta Marquette Parke. — \$40,700.

PUSANTRO AUKSTO namas, 2 butai, vienas dailiai nebaigtas, už Marquette Parko arti Pulaski, ant 50 pėdų sklypo. \$22,500.

PUIKUS 5 KAMB. 15 metų Mūras. Arti "Cool Aid" ir mūsų ofiso. — \$24,900.

10 BUTŲ MORAS, naujas gazu šildymas alum. langai, 60 pėdų lotas, 2 auto mūro garažas. Virš \$17,000 pajamų. Arti mūsų \$77,000.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS, PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visus rūšiu namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stozu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE, Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$60 pusežiuo automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONČIAUS knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisijusite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENE — VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS
NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos spaudos skelbimams Naujienų platintojai vajas.
NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtu lietuvių laisvę, neidamas ir nesidėdamas į sandėris su okupantais ar jų išgalotniais.
NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendrosius darbus bei tikslus.
NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.
Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbuose ne tik laikraščio, bet ir visos išsilvijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalo renesanso.
KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.
Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608
 Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.
 Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.
PAVARDE IR VARDAS _____
ADRESAS _____